

Motiivi

LUE MYÖS

Kaikki
kaupan
Oulussa

6 • 2020 JHL – Julkisten ja hyvinvointialojen liitto

JÄSENEDET

Työssä ja vapaalla

Hunajata,
hunajata

KASVATUS

Pinkki sopii
myös pojille

Facket ska
hänga med

KARI KANALA

RAKKAUDEN APOSTOLI

LOMA

Ihan Suomessa.

Nauti jäsenten Holiday Club -lomaedusta

JHL:n omistamat lomahuoneistot nyt haettavissa viikoille 1–22/2021. Hakuaika päättyy 18.10.2020. Arvonta suoritetaan 20.10.2020. Kaikki osallistuneet saavat ilmoituksen (ensisijaisesti) sähköpostitse. Arvonnoissa vapaaksi jääneet ajankohdat tulevat varattaviksi 27.10.2020 klo 10.

HOLIDAY CLUB HIMOS	2 mh huoneisto 4+2:lle, viikot 1, 8–13, 450 €/vko, viikot 2-7, 350 €/vko
HOLIDAY CLUB TAMPEREEN KYLPYLÄ	vkonloppu (3 vrk, pe–ma) tai arkiloma (4 vrk, ma–pe) viikosta riippuen huoneisto joko 2+2:lle, 4:lle, 4+2:lle tai 6:lle, viikot 4, 6, 12, 20-21, 300 €/vko ja 250 €/arki viikko 9, 250 €/vko ja 200 €/arki
HOLIDAY CLUB SAIMAA	2 mh huoneisto 4+2:lle, viikot 8–10, 450 €/vko viikot 11-12, 22, 350 €/vko
HOLIDAY CLUB KATINKULTA	1 mh + makuualkovi 2+2:lle, viikot 8–13, 450€/vko, viikko 22, 350 €/vko
HOLIDAY CLUB NAANTALIN KYLPYLÄ	viikonloppu (3 vrk, pe–ma) tai arkiloma (4 vrk, ma–pe) studio-huoneisto 2+2:lle, viikot 7, 13, 250 €/vko ja 200 €/arki
HOLIDAY CLUB SAARISELKÄ	4 mh, 8+2:lle, varattavat viikot aukeavat sivustoille 27.10.2020 klo 10, sesonkiviikot 550 €/vko, normaalisiesongin viikot 250 €/vko.
HOLIDAY CLUB YLLÄS	2 mh huoneisto 4+2:lle, viikot 6-7, 350 €/vko, viikot 8-18, 450 €/vko

Lisätietoja kohteista, hinnoista ja hakemisesta löydät www.holidayclub.fi/yrityspalvelu
Kirjautu käyttäjätunnuksella: jhl ja salasanalla: jhlviikot

Holiday Club Yrityspalvelu
puh. 0300 870 903 (arkisin 9–15), yrityspalvelu@holidayclub.fi

Holiday *Club*

Motiivi

6 • 20 JHL – Julkisten ja hyvinvointialojen liitto
Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena

VAIN VERKOSSA
motiivilehti.fi

Saako ikääntyvä töitä?

Valtiovarainministeriö lähettää ikääntyville työntekijöille ja opiskelijoille tyyliä terveisiä.

Golf opettaa nöyryyttä

Lähihoitaja Jaakko Turtainen golfasi JHL:n mestariksi, Niuvalla joukkueestaruus.

Maaret Kallio ja toivo

Maaret Kallio tähdittää JHL:n työhyvinvoinnin webinaarisarjaa. Tule kuulolle!

*– Kun siirryin
telakalta
eläinhoitolaan,
palkka puolittui.*

PÅ SVENSKA

26

Misan Berg har jobbat med psykvård i 40 år.

45

Orientering är skonsam motion.

48

Fackmedlemskap är som en försäkring.

8

Susanna Koskinen viihtyy eläinten parissa töissä ja vapaalla.

SISÄLTÖ

6

Kolme suurta liittoa kartoittaa yhteistä työttömyyskassaa.

14

Etähoito helpottaa kotihoidon työtaakkaa.

18

Edustajisto pätkäili etätöitä ja liiton varallisuuden kohtaloa.

20

Timo Tanskanen saa kymmen-kunta mehiläisenpistoa kesässä.

25

Jäsenet kertovat, miksi liittoon kannattaa kuulua.

26

Aktivetshandledning bygger på patienternas motivation.

28

Kari Kanala ravistelee perinteisen papin kaavun yltään.

38

Saako Alekski leikkiä nukeilla tai Ronja autoilla?

50

Toteutuuko hyvinvointi-yhteiskunnan lupaus?

ENSI NUMEROSSA

Välinehuoltajan työpäivä

Virtuaalitodellisuus

Laulajatähti Arja Koriseva

Palkitut tähtiammatillaiset

Oppimisvaikeudet työ-elämässä

JHL:N JÄSENYYS KANNATTAA:

LÄHDE LIVOHKAAN

JHL tarjoaa jäsenilleen monia etuja. Tiukassa paikassa saat myös luottamusmies- tai lakiapua. **Sivu 22**

TYÖNANTAJAT TALKOISIIN

THL suosittaa kasvomaskien käyttöä julkisessa liikenteessä. JHL haastaa työnantajat maskitalkoisiin. **Sivu 34**

LAKIMIES AUTTAA

Milloin alkoholin väärinkäyttö voi olla riittävä syy irtisanomiselle? JHL:n lakimies selventää. **Sivu 44**

200
tuhatta
jäsentä

JHL on tuki ja turvasi

JHL ON VAHVA EDUNVALVOJA, joka työskentelee jäsentensä puolesta työpaikoilla ja neuvottelee työehtosopimukset. Viime kierroksella neuvottelimme kikyn lomarahaleikkaukset ja palkattomat tunnit pois.

Myös 30 prosentin lomarahaleikkaus palautui täydeksi lomarahaksi.

Neuvottelimme myös koronalisän sairaalahenkilökunnalle touku-kuussa, mutta Tehy ja Super eivät tätä hyväksyneet. Siksi ihmettelen, miten nämä kaksi liittoa nyt kampanjoivat lisän puolesta.

JHL:n tavoitteli alun perin kaikille koronan äärellä työskenteleville erillislisää koronaepidemian ajaksi, koska maan hallitus laajensi valmiuslain koskemaan kaikkia kriittisiä ammattiryhmiä - ei siis enää vain sotien ammattilaisia. Valmiuslakia ollaan uudistamassa, ja vaadimme edelleen kaikille kriittisille ammattiryhmille kriisilisää, sillä nyt on venyttävä ja annettava kaikkensa, että Suomi selviää kriisistä.

JHL vaikuttaa myös työllisyystalossa. Se oli mukana vanhuspalvelulain uudistuksessa, jossa ammattiliitot sopivat, että hoitajien rinnalle työtaakkaa helpottamaan tulevat hoiva-avustajat. Lakiin on kirjattu, että he eivät voi tehdä hoitajien töitä vaan vanhusten hyvinvointiin liittyviä töitä. Vanhusten hyvinvointi ja hoitajien jaksaminen paranevat, kun hoiva-avustajat vievät vanhuksia vaikkapa ulos.

Yksityinen työttömyyskassa YTK on pitkään vienyt halvalla liittymismaksullaan liittojen jäseniä leiriinsä. Moni YTK:n jäsen on kuitenkin pian huomannut, että halvalla on hintansa: jäsenmaksu ei sisällä työpaikatason luottamusmiehen edunvalvontaturvaa. YTK ei myöskään neuvottele yhtäkään työehtosopimusta, sillä niistä neuvottelevat ammattiliitot ja työnantajat.

Ammattiliittojen luottamusmiehet huolehtivat työpaikoilla siitä, ettei ketään kohdella työehtosopimuksen vastaisesti.

Palkat on maksettava oikein ja työaikoja noudatettava. Lisäksi liitot tarjoavat työllisyyspalveluita, koulutusta ja työttömyysturvaa. Moni on saanut rahakkaita korvauksia, kun liittomme juristit ovat jäsenhintaan oikoneet työpaikkojen vääryyksiä. JHL:n jäsenyys on siis kannattava diili.

Päivi Niemi-Laine, puheenjohtaja

PÄ
SVENSKA
motiivilehti.fi

JHL:N AMMATTIALAT

- Ravitsemis- ja puhtausalan ammattilaiset
- Kasvatuksen ja ohjauksen ammattilaiset
- Sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset
- Tietotyön ja hallinnon ammattilaiset
- Tekniikan ja liikenteen ammattilaiset
- Turvallisuuden ammattilaiset

Seuraava
lehti
ilmestyy
4.11.

Motiivi

Julkisten ja hyvinvointialojen liiton jäsenlehti / PL 101, 00531 Helsinki / motiivi-lehti@jhl.fi / motiivilehti.fi / Julkaisija Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry / Päätoimittaja Heidi Hänninen / Toimituspäällikkö Maarit Uusikumpu / Tuotanto-AD Kati Ahonen / Toimittajat Saija Heinonen, Ulla Puustinen, Hellevi Raita ja Marina Wiik / Taitto ja trafiikki Kati Ahonen puh. 010 7703 368 / Sähköposti: etunimi.sukunimi@jhl.fi / Aikakauslehtien Liiton jäsen / JHL:n yhdistystysten kokousilmoitukset www.jhl.fi/toiminta/jarjestotoiminta/yhdistykset/laheta-tapahtuma / Medimyynti Saarsalo Oy, santeri.selin@saarsalo.fi, 044 238 0511 tai mikko.salmensuu@saarsalo.fi, 044 777 5112 / LT2017, 196 025 / ISSN 1795-7249 (printti) / ISSN 2341-8540 (verkköjulkaisu) / Paino PunaMusta, Forssa 2020 / Toimituksen tilaama tai sille tarjottu aineisto julkaistaan ehdolla, että aineistoa voidaan käyttää myös osana julkaisijan sähköisiä tai muita jakelukanavia. Lehti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä eikä palauttamisesta. Motiivi painetaan suomalaiselle paperille.

Kohti yhteistä kassaa

Julkisten ja hyvinvointialojen työttömyyskassa valmistelee yhdistymistä Teollisuusliiton ja Rakennusliiton työttömyyskassojen kanssa. Toteutessaan uudesta kassasta tulee jäsenmäärältään suurin ammattiliittotaustainen työttömyyskassa ja samalla maan toiseksi suurin kassa.

Sulautumisesta on neuvoteltu kuluvan vuoden aikana. Mikäli hanke etenee suunnitellusti, uusi kassa aloittaa toimintansa vuoden 2022 alussa.

JHL työttömyyskassa on kolmikton suurin - sillä on noin 141 000 jäsentä. Teollisuuden työttömyyskassassa on 139 000 jäsentä ja Rakennusalan kassassa 45 000. Uuden kassan yhteen laskettu jäsenmäärä on noin 326 000.

Viime vuonna kassat maksoivat yli 400 miljoonaa euroa erilaisina etuuksina 66 000 jäsenelleen. Ne työllistivät yhteensä 250 henkilöä.

Yhdistymistä perustellaan ansioturvaan kohdistuvilla muutospaineilla ja mahdollisilla lainsäädäntöuudistuksilla, joilla on vaikutusta kassojen toimintaan.

- Yhdistämällä voimat sekä tietotekninen ja muu osaaminen voimme tarjota jäsenille toimialan parasta palvelua myös jatkossa, sanoo JHL työttömyyskassan johtaja **Pasi Koskinen**.

Kolme neljästä aikoo äänestää ensi kevään kuntavaaleissa.

Lähde: Kuntaliitto

Vuorotteluvapaa uusiksi?

SAK ehdottaa vuorotteluvapaan tilalle kokonaan uutta mallia jakaa työtä. SAK:n mallissa kokoaikatyötä tekevä voisi lyhentää työaikaansa 40–60 prosenttiin normaalisti enintään vuoden määräajaksi.

Työnantaja olisi tällöin velvollinen palkkaamaan työtömän hänen tilalleen vähintään osa-aikaiseen työhön. Molemmille maksettaisiin palkkaa osa-aikaisesta työstä sekä soviteltua työttömyyspäivärahaa.

SAK:n laskelmien mukaan uusi malli lisäisi työllisten määrää noin 5 000 vuodessa.

Uudistukselle on järjestön mukaan tarve, koska vuorotteluvapaan ehtojen heikentämisen jälkeen vuorottelijoiden määrä on romahtanut 20 000:stä noin 6 000:een vuodessa.

Sairauspoissaolot vähenivät kunnissa

Sairauspoissaolojen määrä kääntyi kunta-alalla laskuun viime vuonna. Tämä käy ilmi Työterveyslaitoksen Kunta10 -tutkimuksesta.

Sairauspäivien määrä on vähentynyt tasaisesti vuodesta 2013 lähtien, ja viime vuonna kuntatyöntekijät olivat poissa sairauden takia keskimäärin 16,5 päivää.

Erot eri ammattiryhmien välillä ovat kuitenkin suuret. Eniten poissaoloja on ruumiillista työtä tekeillä sekä sote-alan ja avustavan työn ammattiteissa: keittiöapulaiset, kodinhoitajat, koulukäyntiavustajat, laitoshuoltajat, lastenhoitajat, lähihoitajat ja perhepäivähoitajat olivat poissa keskimäärin 24–28 päivää vuodessa.

2008

Vuonna 2008 sairauspoissaolot olivat huipussaan. Sairauspäiviä oli 19,4.

24 %

Liki neljännes ei ollut viime vuonna poissa päiväkkään sairauden takia.

15,5

Alle 30-vuotiailla oli yhtä paljon poissaoloja kuin 30–50-vuotiailla (15,5 pv).

OIKEUTTA OULUUN!

Oulussa jättiulkoistus

Oulu aikoo ulkoistaa ruoka- ja puhtauspalvelunsa. Se tarkoittaisi noin 300 ammattilaisen työehtojen heikkenemistä nykyisestä.

Lisäksi kaupunki suunnittelee ICT-palvelujen siirtoa liikkeenluovutuksella ulkopuoliselle toimijalle. Oulun Digi -liikelaitoksen palveluksessa on noin sata työntekijää.

JHL:n mukaan kyse on tyylipuhtaasta työehtoshoppailusta, joka uhkaa työntekijöiden toimeentuloa ja työsuhteita.

- Tämä on esimerkki armottomasta ja lyhytnäköisestä politiikasta, joka heikentää myös kunta-laisten palveluja, toteaa JHL:n puheenjohtaja Päivi Niemi-Laine.

JHL kritisoi myös sitä, että ulkoistuksen valmistelu on ollut salamyhkäistä.

Vastaavanlainen ulkoistamishanke oli vireillä vuosi sitten Raumalla, mutta jäsenistön ja liiton aktiivisella vaikuttamistyöllä se saatiin torpattua.

Eksotessa palkkasopu

JHL ja muut kunta-alan pääsopijajärjestöt sekä KT Kuntatyönantajat ovat päässeet sopuun palkkojen yhdenmukaistamista koskevassa kiistassa. Kyse on vuonna 2010 perustetusta Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri Eksotesta, jonka palvelukseen siirtyneiden työntekijöiden tehtäväkohtaisten palkkojen harmonisointi jäi aikanaan toteuttamatta.

Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan liikkeenluovutuksella siirtyneiden työntekijöiden palkat on kohtuullisessa ajassa harmonisoitava, jotta samaa työtä tekevien tehtäväkohtaiset palkat ovat yhtenevät.

Oikeat tehtäväkohtaiset palkat tulevat maksuun koko henkilöstölle 1. syyskuuta lukien. Lisäksi osalle henkilöstöstä maksetaan saaysyn aikana takautuvasti usealta vuodelta saamatta jääneitä palkkoja - kaikkiaan noin 30 miljoonaa euroa.

Eksoten palveluksessa on noin 4 000 henkilöä, joista runsas 300 on JHL:n jäseniä.

Kevan sijoitukset miinuksella

Kevan sijoitusten tuotto laski tammi-kesäkuussa 2020 liki viisi prosenttia eli 2,7 miljardia euroa.

Keva vastaa kaikkien kunta-alan työntekijöiden ja viranhaltijoiden eläkkeiden rahoituksesta ja eläkevarojen sijoittamisesta.

Kevan kiinteistösijoitusten alkuvuoden tuotto oli plus-salla (0,7 %) mutta muut sijoituslajit enemmän tai vähemmän miinuksella. Eniten takkiin tuli pörssinoteeratuista osakkeista, peräti - 9 prosenttia.

Kevan sijoitusten markkina-arvo pysyi kuitenkin vakaana. Kesäkuun lopussa 2020 se oli 53,2 miljardia ja vuosi sitten kesäkuussa 53,5 miljardia euroa.

3 X YHDISTYS

Paukut jäsenhankintaan!

Jäsenhankinnan tehoviikot 44 ja 45 ovat kohta käsillä. Silloin liiton jäsenyyttä tarjotaan aktiivisesti työpaikoilla sekä liiton tapahtumissa, viestinnässä ja some-kanavilla. Kampanjan tavoitteena on, että kaikki liiton toimijat ja myös rivijäsenet ottavat jäsenyyden puheeksi työkaveriensa ja lähimpiensä kuuluvien kanssa. Liitto on uudistanut jäsenhankinnan kannustimia, jotta JHL-bonuspalkinnot ovat entistä helpommin kaikkien jäsenten saatavilla.

Lisää bonuspalkinnoista jhl.fi/jasenyys/liittyminen/jhl-bonus-palkinnot/

On syyskokousten aika

JHL-yhdistysten sääntömääräiset syyskokoukset on pidettävä 30. marraskuuta mennessä. Koronan takia yhdistyksiä koskevaa poikkeuslakia on päätetty jatkaa, joten vuosikokoukset voidaan toteuttaa etänä. Myös JHL suositaa yhdistyksiä ottamaan rohkeasti digiloikan ja kokeilemaan kokousten pitämistä etäyhteyksillä.

JHL:n ohjeistus etäkokouksiin jhl.fi/toiminta/jarjestotoiminta/yhdistykset/ohjeet-ja-mallit/#eta

Rohkeasti digimailmaan

JHL kannustaa yli 550:tä yhdistystään ottamaan rohkeasti digiloikan. Liiton tavoitteena on varmistaa kattavalla koulutuksella, että kaikilla sen yhdistyksillä on valmiudet verkkokokouksiin ja verkko-yhteyksentelyyn. Ensimmäinen yhdistyskoulutus toteutetaan tänä syksynä, toinen ensi keväänä. Ruotsinkielisille aktiiveille on oma koulutuksensa. Koulutus toteutetaan lähi- ja etäopetusta yhdistelemällä ja pienryhmissä.

Ole kuulolla!

Tervetuloa "elukkahotel

Suomen ainoa kunnallinen löytöeläinhuolto sijaitsee Turussa. Siellä karanneista lemmikeistä pidetään hyvää huolta.

liin"

JHL:LÄINEN Susanna Koskinen on työskennellyt Turun kaupungin eläinhoitolaissa kymmenisen vuotta. Kuvissa löytökissa ja terävähampainen hamsteri.

teksti Ulla Puustinen kuvat Vesa-Matti Väärä

SAPUSKAA TARJOLLA. Laura Jalava (vas.) ja Heidi Leyser-Kopra valmistavat kahdesti päivässä ruoka-annokset eläinlaitoksen asukkaalle.

Viime vuonna 781 löytöeläintä ja valvontaeläinlääkäriin haltuunottamaa lemmikkiä nautti täysihoidosta Turun kaupungin eläinlaitoksessa. Valtaosa yövierasta oli kissoja, kaikkiaan 553. Lisäksi hoitolassa majoittui 211 koiraa ja jokunen kani, undulaatti ja pikkujärsijä.

Tänä vuonna hoitolan ovi on käynyt paljon harvempaan tahtiin, sillä ihmiset ovat pysytelleet koronan takia kotiympyröissä eivätkä lemmikit ole päässeet karkuteille.

Yksi hoitolan tulokkaista on puolipitkäkarvainen ja hyvinvoivan oloinen naaraskissa.

- Se on luultavasti noin vuoden vanha - ja tiinenä, sanoo eläintenhoitaja **Susanna Koskinen** ja silittää eläimen kiiltävää turkkia.

Kissa on todennäköisesti karannut omistajaltaan tai sitten omistaja on hylännyt sukukypsään ikään ehtineen lemmikinsä. Joku ulkoilija on kiinnittänyt huomion vapaana kuljeskelevaan kattiin, loukuttanut sen ja tuonut eläinlaitoksen suojiin.

- Tämä on niin kesy, että tuskin se on ehtinyt olla kauan vapaalla jalalla. Tai ainakin joku on ruokkinut sitä.

Facebookista iso apu

Susanna Koskinen luottaa siihen, että kissan oikea omistaja löytyy. Sen jälkeen kun hoitolan Facebook-sivut loppuvuodesta 2017 avattiin, on runsas pari sataa kissaa ja kymmeniä koiria ja muita pieneläimiä palautunut sen ansiosta omistajilleen.

- Kaikki krediitti Sussulle. Itse en olisi uskonut, miten paljon Facebook nopeuttaa ja helpottaa etenkin kissojen omistajien löytymistä, kiittelee tiiminvetäjä **Heidi Leyser-Kopra**.

Hoitolan Facebook-sivut ovatkin riemastuttavaa seurattavaa: Vähän väliä sivuilla kerrotaan karanneesta ja talteen otetusta

lemmikistä valokuvan kera ja pyydetään omistajaa tai eläimen alkuperästä jotain tietäviä ottamaan yhteyttä. Useimmiten postaukseen on jo muutaman päivän kuluttua lisätty tieto omistajan löytymisestä ja onnellisesta lopusta.

- Ihan parasta on, kun pitkään kateissa ollut eläin voidaan palauttaa omistajalleen. Esimerkiksi elokuussa melkein kolme vuotta karkureissulla ollut kissa pääsi palaamaan kotiin, ja omistaja oli ihan fiiliksissä, kertoo Koskinen.

Jos omistajaa ei yrityksistä huolimatta tavoiteta tai hän ei nouda lemmikkiään, se siirtyy 17:nenä päivänä tulostaan Turun eläinsuojeluyhdistyksen haltuun. Mikäli eläin on sijoituskelpoinen, alkaa yhdistyksen väki etsiä sille uutta kotia.

Undulaattien kova kohtalo

Eläinsuojelulain mukaan kunta on velvollinen säilyttämään löytöeläimiä 15 vuorokautta. Useimmat kunnat ostavat palvelut yhdistyksiltä tai yrityksiltä, mutta Turku on ainoana säilyttänyt toiminnan omissa näpeissään. Lisäksi se palvelee kolmea toista seudun muuta kuntaa.

Eläinlaitola sijaitsee Metsämäen kaupunginosassa, vajaan kymmenen kilometrin päässä Turun keskustasta. Noin 550 neliön rakennus suunniteltiin varta vasten löytöeläimiä ja niiden tilapäishoitoa varten.

Rakennuksessa on asiakaspalvelu-, toimisto- ja henkilökunnan sosiaalitulat, eläinten tutkimuhuone sekä omat tilat kissoille, koirille ja muille pieneläimille.

Kun eläinsuojien oven avaa, otetaan vieras vastaan haukkujen kera. Syyskuun alussa hoidossa on yksi dalmatialainen, pari huskya ja lapinkoira sekä muutamia sekarotuisia.

Koiria säilytetään 6-9 neliön häkeissä, joiden takaseinän luukku avautuu ulos pieneen jaloittelutilaan. Tontilla on myös aidattu ulkoilue tempurattoineen, jossa koirat pääsevät temmeltämään.

SILLOIN TÄLLÖIN SUIHKUUN. Tämä koira pysyy rauhallisena eikä vierasta vettä. Alakuvassa jätöslapio, jolla pidetään kissanhiekka puhtaana.

Hoitolassa koirillakin on kissanpäivät!

Löytöeläinten lisäksi hoitolaan sijoitetaan valvontaeläinlääkärin, poliisiin ja Tullin haltuunottamia eläimiä. Haltuunoton syy voi olla omistajan kuolema tai vaikka äkillinen vakava sairastuminen, jolloin tarvitaan nopeasti tilapäishoitopaikka.

- Toisinaan eläin päätyy meille eläinsuojeluilmoituksen seurauksena. Omistaja on saattanut laiminlyödä eläimen hoidon tai paikka on niin likainen, ettei se sovi eläintenpitoon, kertoo Leyser-Kopra.

Viime vuodenvaihteessa hoitolaan pölähti kerralla 49 Tullin takavarikoimaa undulaattia. Takavarikon syynä olivat puutteelliset asiakirjat.

- Lintujen kohtalo oli surullinen. Niille olisi löytynyt ottajia, mutta eläintautilain perusteella aluehallintovirasto päätyi niiden lopettamiseen, kertoo Koskinen.

Telakalta eläinhoitolaan

Turun eläinhoitola on avoinna seitsemänä päivänä viikossa, ja sitä pyöritetään kolmen naisen voimin. Lisäksi hoitolassa on säännöllisesti harjoittelijoita ja alan opiskelijoita, mutta heitä ei voi jättää vastuuseen yksin.

- Kiireaikoina mennään minimimiehityksellä. Jos on pidempiä sairaus- tai muita lomia, saamme palkata sijaisen, kertoo Susanna Koskinen, 50.

Koskinen on alun perin metallialan osaaja Turun telakalta, mutta käden rikkoneen työtaturman ja uudelleen koulutuksen jälkeen hän päätyi kymmenen vuotta sitten eläinhoitolaan töihin.

Muista siruttaa lemmikkisi

Mikrosirutus suojaa kotieläintä katoamisen varalta. Rekisteröidyn sirun avulla omistaja on helppo jäljittää ja eläin saadaan palautettua oikealle omistajalleen. Se myös säästää kustannuksia, sillä eläinhoitola laskuttaa lemmikin hoidosta. Sirutusta suositellaan etenkin kissoille ja koirille.

Sopii pennuillekin

Sirutuksen suorittaa joko eläinlääkäri tai sirutus-koulutuksen saanut henkilö. Kaikki Turun kaupungin eläinhoitolan työntekijät ovat saaneet koulutuksen.

Kerralla kuntoon

Mikrosirun asetin muistuttaa injektioruiskua. Sirutus tehdään pääsääntöisesti vain kerran, jonka jälkeen eläin on tunnistusmerkitty loppuelämänsä ajaksi.

Lähes kivuton

Siru pistetään niskan karvapeitteen ja ihon alle. Toimenpide on lähes kivuton ja voidaan toteuttaa ilman lemmikin rauhoittamista.

Uniikki numerosarja

Mikrosiru sisältää yksilöllisen numerosarjan, jota ei ole millään muulla eläimellä. Lukijalaitteen avulla numerosarjan saa näkyville.

Tiedot rekisteriin

Numerosarja voidaan tallentaa Kennelliiton tai Kissaliiton rekisteriin tai eläinlääkärien usein käyttämiin *siruhaku.fihin* tai *turvasiru.fihin*. Omistajan yhteystiedot on päivitettävä rekisteriin, jotta jäljitys onnistuu.

– Haukku päivässä pitää mielen virkeänä.

Toinen vakituinen eläinlääkintä Laura Jalava, 39, on työskennellyt hoitolassa 16 vuotta ja Heidi Leyser-Kopra, 53, peräti neljännesvuosisadan.

- Me kaikki syömme kuormasta. Varsinkin Sussussa on herkkä puoli, jota on helppo kutitella, kiusoittelee Leyser-Kopra.

Kuormasta syöminen tarkoittaa, että jos eläimen omistajaa ei yrityksestä huolimatta löydetä, saattavat hoitolan työntekijät ottaa sen hoiviinsa. Koskisen kotoa on löytynyt paikka kolmelle löytökoiralle ja kuudelle kissalle. Leyser-Kopralla on parhaillaan kaksi haltuunotettua koiraa sekä löytökissa Aarre ja Jalavalla yksi löytökoira.

Kutsumuksesta ei makseta

Kolmikun mielestä työ ei onnistu ilman aitoa kiinnostusta ja kiintymystä eläimiin. Eläinrakkaus näkyy myös siinä, että henkilökunta vie pieniä löytökissan pentuja yöksi kotiin ruokkiakseen niitä tuttipullosta. Vapaaehtoisesti ja ilman korvausta.

- Tälle alalle hakeudutaan useimmiten kutsumuksesta. Me maksamme kutsumuksesta, mutta siitä ei makseta meille, toteaa Leyser-Kopra.

Hoivaamisvietin ohella työssä tarvitaan vahvuutta, sillä kaikkia eläimiä ei voi pelastaa.

Toisenlaista vahvuutta henkilöstö tarvitsee asiakaspalvelussa.

- Ihmiset soittavat naapurin haukkuvasta koirasta ja vaatimalla vaativat hakemaan eläimen heti talteen. Meillä ei ole viranomaisvaltuuksia, emmekä voi mennä kenenkään kotiin mutta silti saamme ryöpyn niskaamme, kertoo Koskinen.

Niinpä: Haukku päivässä pitää mielen virkeänä. □

ELÄINHOITOLAAN päätyneelle kissalle ei löytynyt kotia. Niinpä Heidi Leyser-Kopra otti Aarteen omiin hoiviinsa.

AMMATTINA eläinlääkintä

TYÖPAIKAT
yritykset, kunnat,
eläinsuojelujärjestöt

LUKUMÄÄRÄ
noin 900

PALKKAUS
n. 1950-2300 (säännöllinen
työajan ansio)

TYÖLLISTYMINEN
klinikkaeläinlääkintäjillä
hyvä, muilla heikompi

Eläinlääkintä on etenkin tyttöjen toiveammatti. Alalle pääsee suorittamalla toisen asteen opintoihin kuuluvan eläinlääkinnän ja/tai erikoisammattitutkinnon.

Eläinlääkinnän ammattitutkinto valmentaa työskentelemään esimerkiksi eläinlääkinnässä ja eläintarvikekaupassa. Kolmas osaamisala on eläinten kouluttaminen. Lisäksi voi toimia koirien trimmaajana ja hierojana.

Erikoisammattitutkinto antaa pätevyyden myös klinikkaeläinlääkintäjien työhön ja toimimaan eläinten hyvinvoinnin asiantuntijana sekä ongelmakoirien kouluttajana.

Lemmikkien ja pieneläinten lisäksi voi erikoistua tuotantoeläimiin. Silloin kyseessä on eläinlääkintä suuntautunut maatalousalan perustutkinto.

Kaikkille tutkinnoille on yhteistä eettisesti kestävä suhde eläimiin ja ammattimainen toiminta eläinten hyvinvoinnin lisäämisessä. Eläinlääkintä tuntee eläinsuojelulain määräykset ja tunnistaa toimintaympäristön työturvallisuusrisikit sekä zoonoottisten (eläinperäisten) tautien tartuntariskit.

Eläinlääkinnän koulutusta on tarjolla sekä nuorisostaasteella että aikuiskoulutuksena melko kattavasti koko maassa.

Jäsenhankinnalla voimaa liittoon!

Yleisin syy olla liittymättä ammattiliittoon on se, ettei kukaan ole kysynyt mukaan? Sinä voit ryhtyä jäsenhankkijaksi vaikka heti. Voit tehdä jäsenhankintaa työpaikallasi, hississä, messuilla, oppilaitoksissa . . . vain mielikuvitus on rajana.

Suosittele JHL:n jäsenyyttä

Kun suosittelet JHL:n jäsenyyttä, saat itsellesi palkinnon ja liittoon liittyvä kaverisi tukea ja turvaa työelämään.

JHL-bonuspalkinnot on järjestelmä, joka palkitsee JHL:n jäseniä aktiivisesta ja onnistuneesta jäsenhankinnasta.

Hankkimalla uusia jäseniä voit lunastaa erilaisia tuotteita jäsenhankinnasta ansaitsemillasi pisteillä.

Kuka tahansa JHL:n jäsen voi ryhtyä jäsenhankkijaksi ja ansaita hyviä bonuspalkintoja.

JHL-bonuspalkinnot-järjestelmä avautuu 1.9.2020

Lue lisää: jhl.fi/bonukset

Kotihoidon digiloikka

Koronakevät vähensi fyysisiä kontakteja ja lisäsi kotihoidon etäkäyntejä Helsingissä. Ikäihmiset ovat saaneet totutella tabletin näytössä puhuvaan hoitajaan ja digitaalisiin turvalaitteisiin.

teksti Hellevi Raita kuvat Sami Perttilä

SAIRAAHOITAJA Alexander Salikhov esittelee turva-puhelinpartion hoito-laukkua, josta löytyy muun muassa stetoskooppi ja verenpaineen mittauslaite.

Hyvää huomenta Eino! Etähoitaja Tarja täällä soittelee. Mitenkäs sinä nukuit? Näin JHL:läinen lähihoitaja **Tarja Hietaniemi** aloittaa puhelut aamuvuoron ensimmäisinä tunteina. Joskus hän saa huhuilla tovin, ennen kuin asiakas ilmestyy ruutuun. Hietaniemi on ottanut asiakkaaseen videoyhteyden, eikä vasta puolen tarvitse kuin asettua tabletin ääreen.

Jos ei asiakasta tavoiteta, hoitaja soittaa kotihoitoon tai turvapuhelinpartiolle, mikäli asiakkaalla on tällainen palvelu käytössään.

- Saattaa olla, että asiakas huutelee kaatuneensa, eikä jostain syystä ole tehnyt hälytystä rannekkeellaan, Hietaniemi kertoo.

Järjestelmä tuottaa etähoitajille listan palvelupyynnöistä. Niitä on eniten aamuisin ja iltaisin, sillä monen on otettava lääkkeensä. Hoitajat soittavat Parkinson-potilaille ja diabeetikoille ensin. Lääkkeisiin liittyviä pyyntöjä on kolmenlaisia: muistutus, tarkistus ja valvottu lääkkeenotto. Valvotussa lääkkeenotossa asiakas näyttää, mistä lääkkeensä ottaa ja laittaa ne suuhunsa hoitajan nähden. Jos tämä ei onnistu, etähoitaja ilmoittaa siitä kotihoitoon.

- Parkinson-potilailla voi olla lääkitystä kahden tunnin välein. Eihän kotihoito voi käydä paikalla niin usein.

Kotihoidolle apua lääkeasioissa

Hietaniemi työskentelee Palvelukeskus Helsinki -liikelaitoksen puhelin- ja hyvinvointipalveluiden hoivapalveluissa. Yksikkö tuottaa etähoitoa osana Helsingin kaupungin kotihoitoa. Asiakkaina on pääsääntöisesti vanhuksia ja mielenterveyskuntoutujia. Kotihoito laatii asiakkaalle hoitosuunnitelman, josta etähoidon tehtävät ilmenevät. Nämä voivat olla lääkevalvontaa, ruokailusta muistuttamista tai tuolijumppaa.

Etähoito tarjoaa myös ryhmäruokailua ja -jumppaa. Hoitaja kutsuu asiakkaat videoneuvotteluun, jossa he voivat keskustella toistensa kanssa samalla, kun ruokailevat tai jumppaavat. Yhteen ryhmään mahtuu noin kahdeksan asiakasta.

Uusinta uutta on lääkeautomaatti, joka tiettyyn kellonaikaan pyytää asiakasta ottamaan lääkepussinsa. Jos asiakas ei ota pussia, automaatti imaisee sen sisäänsä ja tekee hälytyksen etähoitoon. Lisäksi etähoito tekee kauppatilauksia ja avustaa kotihoitoa lääkehoidossa, kun kotikäynnillä on henkilö, jolta puuttuu lääkelupa.

- Lääkelupaa vailla oleva hoitaja näyttää videoyhteydellä lääkkeitä ja antaa ne sitten lääkkeet valvotusti. Etälääkehoitoa on ollut jo jonkin aikaa ja se on lisääntymässä.

Koronakevät lisäsi etähoitoa

Kun Hietaniemi aloitti etähoidossa 2015, hän oli vuorossaan toisinaan yksin. Viime keväänä etähoito saavutti tuhannen asiakkaan rajapyykin. Etäkäyntejä tehdään noin tuhat päivässä, ja vuorossa pitäisi olla noin 17 hoitajaa. Kaikki ovat lähi- tai sairaanhoitajia.

LÄHIHOITAJA Tarja Hietaniemi sanoo, että kotihoitajan taustasta on hyötyä etähoidossa. Silloin tietää, mihin pitää kiinnittää huomiota.

– Ennen etsimme esimerkiksi konsertteihin lähteneitä asiakkaita.

LÄHIHOITAJA Tarja Hietaniemi aloitti etähoidon viisi vuotta sitten. Sairaanhoidtaja Alexander Salikhov työskentelee pääosin turvapuhelinpartiassa mutta tekee myös etähoidon vuoroja.

Hietaniemi kertoo, että asiakaskunta on muuttunut siitä, kun hän aloitti etähoidossa. Nyt asiakkaat ovat huomommassa kunnossa.

- Silloin etsimme iltaisin asiakkaita, kun he olivat menneet konsertteihin tai minne lie. Nyt moni ei välttämättä pääse kotoaan mihinkään.

Koronakevät kasvatti etäkäyntien määrää 20 prosenttia. Kasvun uskotaan jäävän pysyväksi.

- Eniten etäkäynnit lisääntyivät sellaisilla asiakkailla, jotka jo olivat etähoidon asiakkaita, sanoo palvelupäällikkö **Taina Nevalainen**.

Hänen mukaansa hoivapalveluyksikkö pystyy järjestämään uudelle asiakkaalle etähoitoa viikossa. Asentaja vie laitteen asiakkaan kotiin. Etähoito toivoo omaisen tai ainakin kotihoitajan olevan silloin paikalla. Tässä tilanteessa etähoitaja avaa ensimmäisen yhteyden ja sopii etähoitoajat.

Asiakkaan ei tarvitse odottaa

Etäkäyntien tiheys vaihtelee paljon. Hoitajat soittavat joillekin asiakkaille harvemmin kuin kerran viikossa, toisille monta kertaa päivässä. Yhden täyden vuoron aikana hoitaja ehtii tehdä 40-80 etäkäyntiä. Hietaniemi sanoo, että yksi puhelu kestää normaalisti noin viisi minuuttia, yksilölliset jumpat 15-20 minuuttia.

- Jotkut asiakkaat tyytyvät siihen, että kysymme vointia ja lääkkeiden ottoa, eivätkä halua puhua sen enempää. Kunnioitamme sitä. Toiset taas

haluavat keskustella enemmän. Tämä on korostunut korona-aikana.

Asiakkaille etäkäyntien hyvät puolet ovat ne, ettei heidän tarvitse odotella kotihoitajan tuleamista, etäkäynnit ovat edullisempia kuin kotihoidon käynnit ja hoitaja keskittyy pelkästään asiakkaaseen.

- Olemme intensiivisesti asiakkaan kanssa, ihan vain häntä varten. Kyllä asiakkaat vain tykkäävät olla siinä ihan nenätysten, Hietaniemi huomauttaa.

Soitot luovat myös turvaa. Eräs huonosti nukkunut, kivuista kärsivä asiakas kertoi lohduttautuvansa aamuyöstä sillä, että pian etähoitaja soittaa. Asiakas voi halutessaan soittaa etähoitajille joko tabletilla tai puhelimella.

Haittapuolena on, että joitakin asiakkaita joutuu tavoittelemaan monta kertaa.

Turvapuhelinpartiolla vakioasiakkaita

Etähoidon vuoroja tekee myös sairaanhoidtaja **Alexander Salikhov**, joka työskentelee pääasiallisesti turvapuhelinpäivystyksessä. Hänen mielestään asuntoihin voisi asentaa toisen, laajakulmaisen kamera, jolla saisi yleiskuvan.

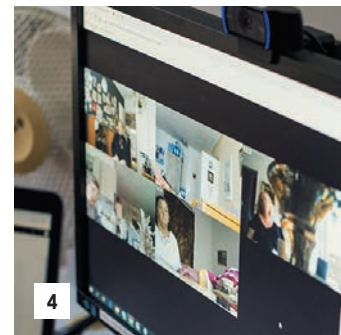
- Asiakas voi sanoa, että kaikki on hyvin ja kotihoito on käynyt, vaikka ei olekaan.

Ensihoitoon erikoistunut Salikhov joutuu turvapuhelinpartiassa paikkaamaan kotihoidon riittä-

Etähoito ei korvaa kotihoitoa kokonaan

Etähoidolla voidaan korvata sellaisia kotihoidon käyntejä, joilla ei suoriteta fyysisiä toimenpiteitä kuten haavanhoitoa tai suihkussa avustamista. Asiakkaan tulee ymmärtää videoyhteyden kautta annettua sanallista ohjeistusta.

mättömyyttä ja palveluasumispaikkojen puutetta. Asiakkailta voi olla turvaranneke, ovihälytys tai gps-kello.

Asiakkaita on tuhansia, mutta suurin osa käynneistä suuntautuu vakioasiakkaiden, usein ovi- tai gps-asiakkaiden luokse. GPS-asiakkaiden hälytyksiä tulee 1-2 per vuoro. Asiakkaat löytyvät yleensä rappukäytävästä alusvaatteissa ilman avainta.

- He eivät tiedä, missä koti on, mikä koti on tai mistä me tulemme.

Salikhovin mukaan joukossa on myös asiakkaita, jotka eivät ole ymmärtäneet turvapuhelimen luonnetta.

- He soittavat meidät vaihtamaan vaippaa tai asentoa. Kun sanon, että joudut odottamaan, sama asiakas soittaa hetken päästä uudelleen ja valittaa hengitysvaikeuksia ja rintakipua.

Turvapuhelinpäivystys joutuu priorisoimaan käynnit. Edelle menevät gps-asiakkaat, hiljaiset hälytykset, eli kun asiakas hälyttää mutta ei vastaa päivystäjälle, sekä kipuasiakkaat. Kivuton asiakas voi joutua odottamaan lattialla useamman tunnin.

Salikhovin mielestä osa vakioasiakkaista pitäisi hoitaa jossain muualla kuin kotona. Kolme vuotta sitten hän työskenteli palvelukeskuksessa. Siellä asui vanhuksia, jotka olivat paljon paremmassa kunnossa.

- Kaikille olisi helpompaa, jos nämä vakioasiakkaat olisivat oikeassa paikassa. Se vähentäisi meidän käyntiemme määrää ja kotihoidon taakkaa. □

1 Lääkeautomaatti

Yleisin etähoidon tehtävä liittyy lääkkeisiin. Uutuutena on lääkeautomaatti, joka pyytää asiakasta ottamaan lääkepussin ja hälyttää, jos näin ei tapahdu.

2 Diabeteshoito

Diabeetikot mittaavat itse verensokerinsa. Etähoitaja kertoo asiakkaalle oikean insuliinimäärän ja valvoo annostelun ja pistämisen.

3 Ruoka ja juoma

Syömisestä ja juomisesta muistuttaminen ja niiden valvominen on tärkeää, sillä niiden laiminlyönnistä alkaa helposti vanhuksen alamäki.

4 Ryhmäaktiivointi

Vanhuksille tarjotaan aktiivointia ja kontakteja jumppa- ja ruokaryhmissä. Kaikki näkevät toisensa ja voivat keskustella keskenään.

1000 70

ASIAKASTA

Yli tuhat asiakasta saa etähoitoa osana kotihoitoa Helsingissä. He ovat vanhuksia ja mielenterveyspotilaita.

HOITAJAA

Etähoitoa antaa noin 70 hoitajaa Palvelukeskus Helsingissä. Yhdessä vuorossa on noin 17 hoitajaa.

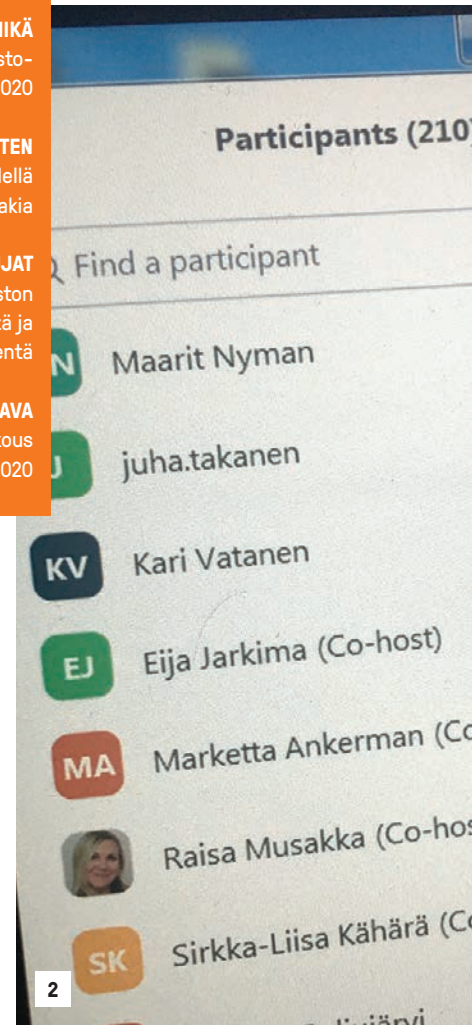

MIKÄ
JHL:n edustajisto-
kokous 24.8.2020

MITEN
etäyhteydellä
koronan takia

OSALLISTUJAT
94 edustajiston
jäsentä ja
varajäsentä

MILLOIN SEURAAVA
syyskokous
11.–12.11.2020

Sijoitusmiljoonat puhuttivat

JHL:n edustajiston sääntömääräinen kevätkokous pidettiin koronaepidemian takia vasta elokuussa ja etäyhteyksin. Etätyö, liiton sijoitusmiljoonat ja aleneva jäsenkehitys puhuttivat.

teksti Ulla Puustinen kuvat Kati Ahonen

Kokouksen asialistalla oli kevätkokousaloitteiden käsittely sekä viime vuoden toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen hyväksyminen. Yleiskeskustelussa aiheet vaihtelivat koronasta ja etätyöstä liiton sijoitusten mukkeisiin tuottoihin ja jäsenkehitykseen.

Edustaja **Vaivi Jämsä-Uusitalo** Oulusta kiitteli JHL-opiston tarjoamaa koulutusta, joka houkuttelee myös uusia jäseniä liittoon.

- Kiitos siitä, että koulutusta on siirretty verkkoon. Mutta nyt tarvitaan uudenlaista koulutusta työsuojeluun ja luottamusmiehille, sillä etätyö tuo erilaisia työkykyä kuormittavia ongelmia. Työvälineet eivät aina ole ergonomisia, ja yksinäisyys ja eristäytyneisyys rasittavat etätyötä tekeviä.

Jämsä-Uusitalon mielestä liiton on muistettava pitää huolta myös niistä, jotka työskentelevät työpaikoilla. Riittävien suojarusteiden saatavuus ei ole itsestäänselvyys, jos ei siitä työnantaja muistuteta.

Turvallisuudesta pidettävä ääntä

Myös oululainen **Maarit Nyman** korosti työturvallisuuden merkitystä korona-aikana.

- Kun tautitapaukset kasvavat, ei esimerkiksi varhaiskasvatuksessa voi pitää yllä turvavälejä eikä maskien käyttö ole realistista. Jäsenistöllä on huoli tervey-

destä, omasta ja muiden. Tästä liiton on pidettävä ääntä yllä, hän muistutti.

Tapio Ristamäki Parkanosta löi pöytään kolme kovaa: jäsenhankinnan, edunvalvonnan ja kuuden tunnin työpäivän, siten etteivät jäsenten ansiotaso ja ostovoima heikkene.

- Kuuden tunnin työpäivä ei ole ajankohtainen juuri nyt mutta ehkä kymmenen vuoden kuluttua. Sitä kohti on pyrittävä.

Historiallinen sijoitusvuosi

Matelevan jäsenkehityksen takia myös jäsenmaksutulojen suunta oli viime vuonna lievästi aleneva. JHL:n talous on kuitenkin vahva, sillä liiton sijoitustoiminta tuotti viime vuonna paremmin kuin hyvin, noin 53 miljoonaa euroa.

- Se on yli 11 miljoonaa enemmän kuin vuotta aiemmin, totesi liiton talousjohtaja **Jan Saarinen**.

Merkittävä osa sijoitustoiminnan tuotoista tuli kiinteistösijoitusyhtiö Kojamo Oyj:n osakeannista ja osakkeiden realisoinnista.

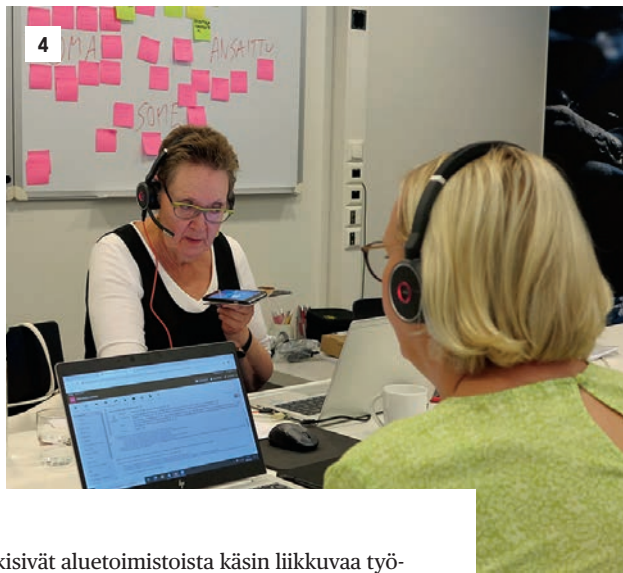
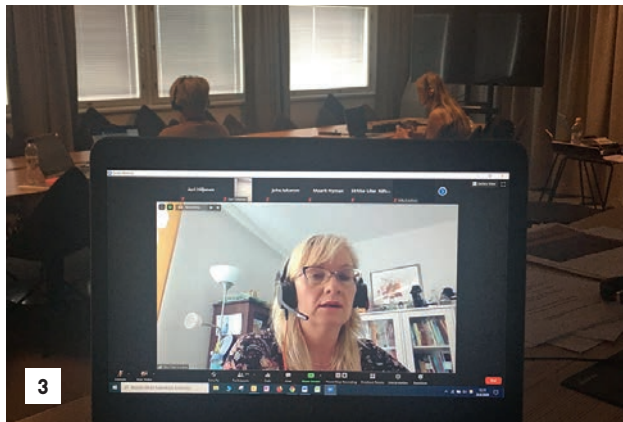
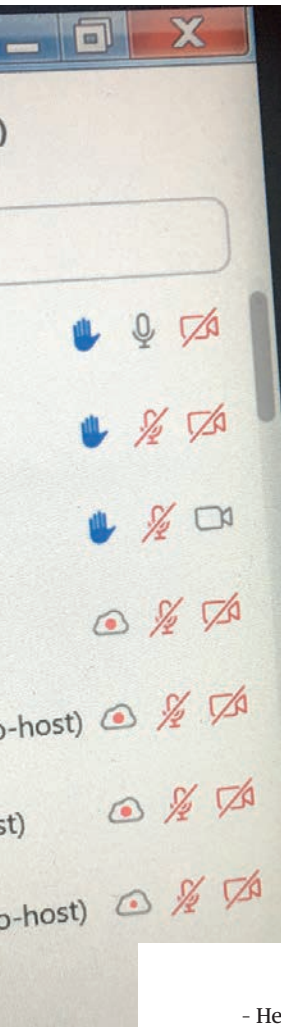
Historiallisen hyvän sijoitusvuoden innoittamana edustajiston jäsen **Jarno Strengell** Mikkelistä ehdotti, että tilikauden yli 47 miljoonan ylijäämästä käytettäisiin kolme miljoonaa kahden järjestäjän palkkaamiseen kuhunkin liiton aluetoimistoon.

1 LANGAT KÄSISSÄ. Edustajiston puheenjohtaja Sirkka-Liisa Kähärä johti puhetta napakasti kuulokkeet korvilla. Taustalla liiton ICT-asiantuntija Juri Hiljanen, joka vastasi tekniikan ja etäyhteyksien toimivuudesta.

2 VUOROSSA NIMENHUUTO. Etäyhteys mahdollistaa myös äänestämisen, mutta tällä kertaa edustajisto ei äänestänyt kertaakaan.

3 PUHEENJOHTAJA ÄÄNESSÄ. JHL:n puheenjohtajan Päivi Niemi-Laineen ajankohtaiskatsaus nähtiin ja kuultiin tietokoneen ruudulta.

4 TYÖVUOROSSA. Kääntäjät Tiina Sjelvgren (selin) ja Maj Lönnroth tulkkasivat puheet ruotsiksi.

- He tekisivät aluetoimistoista käsin liikkuvaa työpaikkojen järjestämistyötä ja jäsenhankintaa sekä tukisivat JHL-yhdistysten toimintaa. Jos edustajisto kokee toiminnan onnistuneeksi, se voi myöntää lisärahaa työn jatkamiselle kolmen vuoden kokeilun päättyessä, hän visioi.

Järjestämistyö ja aktiivinen jäsenhankinta patoaisivat hänen mukaansa jäsenmäärän laskua, joka pitkään jatkuessaan uhkaa yleissitovien työehtosopimusten asemaa.

Strengell sai ystävällisen kehotuksen uusintaa ehdotuksensa syyskokouksessa, jossa päätetään liiton ensi vuoden talousarviosta.

Jäsenmaksuun alennusta?

Myös edustaja **Päivi Rantanen** Nousiaisista kiitteli liiton mukkeaa sijoituspottia ja kertoi esittävänsä edustajiston syyskokouksessa jäsenmaksun laske- mista kokeiluluoteisesti yhdeksi vuodeksi 1,3 prosenttiin. Nyt se on 1,38 prosenttia ja kattaa sekä liiton että työttömyyskassan maksun.

- Jäsenmaksun alentaminen antaisi potkua jäsenhankintaan, Rantanen perusteli.

Lopulta edustajisto siunasi viime vuoden tilin- päätöksen, tuloslaskelman ja taseen yksimielisesti. Viime vuoden tilikauden ylijäämästä siirretään 40 miljoonaa euroa lihottamaan liiton työtaistelurahastoa. □

LISÄÄ ALOITTEISTA JA KOKOUKSESTA
motiivilehti.fi ja jhl.fi

Edustajisto puheliaalla päällä

Etäkokous ei estänyt vilkasta keskustelua ja mielipiteiden vaihtoa edustajiston jäsenten kesken. Alla nasevimmat kommentit.

"Edustajiston jäsenet, ystävät, toverit: Nyt on aggressiivisen jäsenhankinnan aika."
JHL:n puheenjohtaja
Päivi Niemi-Laine

"Julkinen sektori osoitti voimansa koronakeväänä. Se piti yhteiskunnan jaloillaan ja elossa. Henkilöstön sitoutuminen ja ammattitaito oli huikeaa. Julkisten ja hyvinvointialojen ammattilaiset tekivät sen, mistä he ovat kuuluisia: välittivät muista ja osoittivat yhteisvastausta."
Edustajiston puheenjohtaja
Sirikka-Liisa Kähärä

"Kunnallisissa osakeyhtiöissä on säästetty, ne on tiristetty henkijäieveriin. In house -yritykset tapetaan nykyisillä ulosmyyntimääräyksillä ja Kilpailuviraston vaatimilla selvityksillä."
Edustajiston jäsen Reijo Räsänen

"Universaalin työttömyys- turvan perimmäinen tavoite on ammattiliittojen luhistaminen."
Edustajiston jäsen
Kari Vatanen

"Kentälle tarvitaan uusia toimijoita ja toiminnalle näkyvyyttä, sillä siellä ne jäsenet ovat. Vuori ei tule Arafatin luo, vaan Arafatin on mentävä vuoren luo."
Edustajiston jäsen
Tapio Ristamäki

Viikskarvoja myöten hunajassa

Timo Tanskanen asuu Ruokolahden Huhtasen kylässä, soutumatkan päässä Venäjän rajalta. Siellä seurana ovat vaimo Anu ja mehiläiset.

teksti Ulla Puustinen kuva Ari Nakari

Lastenhoitaja **Timo Tanskaselle** mehiläistarhaus on harrastus, elämäntapa ja pienimuotoinen lisäelinkeino. Lisäksi se tarjoaa vastapainoa työlle päiväkodissa sekä ay-luottamustoimille.

Miten mehiläisharrastus sai alkunsa?

- Ajattelimme vaimoni Anun kanssa ottaa mehiläispesän pihaan omaksi iloksi. Samalla mehiläiset auttaisivat tontilla kasvavien marjapensaiden ja hedelmäpuiden pölytyksessä. Ensimmäinen oli yksi pesä, kohta viisi ja sitten kymmenen.

Missä olette oppineet mehiläisten hoitoa?

- Kävimme viikonloppukurssin läheisellä Jaakkiman opistolla. Sen jälkeen on opiskeltu itsenäisesti, saatu vinkkejä kokeilemista tarhureilta ja osallistuttu Suomen Mehiläis- hoitajain Liiton tapahtumiin ja koulutuksiin.

Mikä mehiläisissä viehättää?

- On rauhoittavaa vaan istua ja seurata mehiläisten touhuja. Lisäksi mehiläisten hoitaja ei ole koskaan valmis vaan oppii aina uutta. Laatikoiden nostelussa saa jumbua, ja parveilevien mehiläisten pyydystäminen vaatii ongelmanratkaisua. Erään kerran hätistelin parvea pois savupiipusta.

Montako mehiläispesää Anulla ja sinulla on?

- Kymmenen. Vain yksi pesä on pihapiirissä, muilla on pysyvät tarhapaikat kahdella mansikkatilalla ja yhdellä omenatarhalla Ruokolahdella, Rautjärvellä ja Imatralla.

Ovatko mehiläiset sinulle koti- vai tuotantoeläimiä?

- Sekä että. Niistä on huvia ja hyötyä, ja pidämme niiden hyvinvoinnista hyvää huolta.

Paljonko yksi pesä tuottaa hunajaa keskimäärin?

- Noin 40 kiloa. Hyvänä vuonna jopa 70 kiloa ja ylikin.

Millainen hunajavuosi tämä vuosi on?

- Keskinäinen. Hunajaa tuli alkukesästä, mutta viileä ja sateinen heinäkuu verottivat pääsatoa.

Jääkö hunajaa yli oman tarpeen?

- Toki. Viime vuonna saimme ennätysradon ja myimme purkitettua hunajaa omassa puodissa ja lähiseudun tapahtumissa. Lisäksi saimme sitä myyntiin paikallisiin ruokakauppoihin.

Mitä muuta mehiläiset tuottavat?

- Mehiläisvahaa, josta Anu valmistaa tekstiilien, puun ja nahan hoitotuotteita - ja sopii se viiksenkin vahaamiseen. Lisäksi puodista löytyy ravintolisäksi sopivia siitepölyrakeita, propolista ja maitohappokäymisellä valmistettua pergeä eli mehiläisleipää.

Mitä aloitteleva tarhuri tarvitsee?

- Ainakin yhden pesän, mieluiten kaksi, mehiläisineen ja lisäksi emon. Asianmukaiset suojarusteet mehiläisten pistojen varalta. Kesän edetessä tarvitaan uusia pesäosastoja kennoineen hunajalle. Hunajan irrottamista varten on hyvä olla joko käsi- tai sähkökäyttöinen linko ja kuorimahaarukka. Haarakalla kuoritaan mehiläisvaha kakusta, eli kehästä, ennen linkousta.

Miten sopuisia tai äkäisiä mehiläisenne ovat?

- Tarhasimme aluksi rodultaan italialaisia, mutta ne alkoivat olla turhan päälle käyviä ja tulivat usein silmille. Viime vuonna vaihdoin buckfastehin. Ne ovat rauhallisempia ja pysyvät paremmin kakulla.

Kuinka paljon työtä mehiläisten hoito vaatii?

- Paljon! Satokaudella pesillä on käytävä viikoittain tarkastamassa emon toimintakyky ja varmistamassa tilan riittävyys. Myös talvella riittää puuhaa, kun pitää kunnostaa kalustoa, rakentaa uusia kehiä ja käsitellä pesät hapolla, jotta varroapunkki ei iske mehiläisiin. Lisäksi Anu ideoi kaiken aikaa uusia oheistuotteita hunajasta ja mehiläisvahasta.

Onko mehiläisillä muita luontaisia vihollisia kuin punkki?

- Alkukesästä karhu löysi Rautjärvelle sijoitetun pesän ja hajotti sen. Muut lähiympäristön pesät piti siirtää, koska hunajan makuun päästyään karhut palaavat apajille.

Asutte aivan Venäjän rajan tuntumassa. Miten rajan läheisyys näkyy ja tuntuu?

- Toisinaan näkyy Rajavartiolaitoksen ajoneuvoja ja kohtereita, joilla etsitään luvattomasti rajan ylittäneitä. Myös ne karhut tulevat useimmiten Venäjän puolelta. □

TIMO TANSKANEN
syntynyt 1963

KOTIPAikka
Ruokolahti

AMMATTI
varhais-
kasvatuksen
lastenhoitaja

PERHE
vaimo Anu,
aikuiset lapset ja
lastenlapset

HARRASTUKSET
mehiläistarhaus,
luonto, metsästys
ja kalastus

KATSO
VIDEOLTA, MIKÄ
MEHILÄISTEN
HOIDOSSA
VIEHÄTTÄÄ.
motiivilehti.fi

Motiivini

**ASUT RUOKOLAHDELLA. OLETKO JO KYLLÄSTYNYT
LEIJONAHAVAINTOJA KOSKEVIIN KYSYMYKSIIN?**

En. Leijonastahan Ruokolahti parhaiten tunnetaan.

MONTAKO MEHILÄISENPISTOA SAAT KESKIMÄÄRIN KESÄSSÄ?

Kymmenkunta, joskus enemmän. Omat
mehiläiset eivät ole kovin ärhäkkää sorttia.

**SUOMALAISET KULUTTAVAT HUNAJAA ALLE
KILON VUODESSA. ENTÄ SINÄ JA ANU?**

Vaikea arvioida – uuden purkin hakee sitä mukaa,
kun entinen tyhjenee. Hunajaa käytämme
ruoanlaitossa ja leivonnassa, ja
pistelemme ihan lusikallakin.

Livohka lumoaa

Eräs legendaarisimmista ja virkistävimmistä liiton jäseneduista löytyy Posiolta. Lomakeskus Livohka on houkuttanut uskollisia kävijöitä Etelä-Lapin maisemiin jo yli puolen vuosisadan ajan.

teksti Saija Heinonen kuvat Katja Oikarainen ja JHL:n kuvapankki

On aurinkoinen alkusyksyn iltapäivä, kun **Olavi Nurminen** vastaa puhelimeen Livohkan pihakeinussa. Hän laittaa kaiuttimen päälle, että myös vaimo **Seija** voi osallistua keskusteluun.

Paikka on heille kaikin puolin tuttu ja turvallinen. Livohkan karpänen pääsi puraisemaan kunnolla jo vuonna 1970. Helppo laskutoimitus paljastaa, että tänä vuonna ensikäynnistä on tasan 50 vuotta.

Alusta lähtien on Livojärven rannan lomakeskuksella ollut erityinen sija heidän sydämissään. Konkaripariskunta matkustaa Nokialta Posiolle yleensä kolmesti vuodessa. Tämän kevään reissu jäi poikkeuksellisesti väliin.

Livohka joutui muiden muassa keväällä laittamaan ovet koronan vuoksi säppiin.

- Paikan sulkeminen oli tietenkin kaikkien kannalta ikävää, Livohkan tiiminvetäjä **Katja Oikarainen** kertoo.

Hän jatkaa, että kun Livohkan toiminta jälleen kesällä pyörähti käyntiin, kävijöitä on riittänyt senkin edestä.

- Mökkien käyttöaste kasvoi reippaat 10 prosenttia ja karavaanarialueella kasvua oli lähes 20 prosenttia.

Oma paikka

Oikarainen kuvailee, että Olavi ja Seija Nurminen kaltaiset, tutuksi tulleet matkaajat ovat ihannevieraita.

- Pääsääntöisesti kävijät ovat JHL:n jäseniä ja he ovat täällä sellaisella positiivisella asenteella, että tämä on meidän oma paikkamme, Oikarainen kiittelee.

Luontoa, mökkejä ja yhteisiä tiloja kunnioitetaan ja kohdellaan sen mukaisesti.

Nurminen pariskunta viiptyy tämänsykyisellä reissullaan parisen viikkoa. He majoittuvat asuntoautossa, kuten ovat tehneet usean vuoden ajan.

- Alkuaikoina yövyimme teltassa, kuten muutkin 1970-luvulla. Sittenmin hommasimme pakettiauton ja nyt on menossa asuntoauto numero kolme, Olavi Nurminen kertoo.

Kilometrejä Nokialta Posiolle tulee noin 750. Nurmiset ovat ottaneet tavaksi yöpyä matkalla, jotta ovat virkeinä perillä heti ensimmäisestä päivästä alkaen.

Nyt jo pidempään vapaaherrana ja -herrattarena viihtyneiden Olavin, 78, ja Seijan, 75, lomanviettosuunnitelmia ei kuulemma työaikanaanakaan tarvinnut juuri udella.

- Kaikilla oli tiedossa, että pohjoiseen me suuntaamme. Ja Livohkaan aina matkan jossain vaiheessa.

Eläkkeelle jäätyään autonkuljettaja Olavi ja perhepäivähoitaja Seija ovat viettäneet kesäisin toisinaan kuusikin viikkoa reissun päällä. Myös Pohjois-Norjan maisemat ovat tulleet pariskunnalle tutuiksi.

Luonnossa sen salaisuus

Katja Oikarainen vahvistaa, että Livohkan maisemat, ympäristö ja luonto sekä niiden tarjoamat monipuoliset mahdollisuudet ovat syitä, jotka vetävät vierailijoita puoleensa. Ja tekevät monista vakikävijöitä.

Pitkälle kevääseen jatkuva takuvarma lumitilanne ja hyvät hiihtomaastot luovat oivat olosuhteet nihkeämpiin talvikeleihin tottuneille. Kala-apajat ovat mitä mainioimmat, verkkoluvat sisältyvät majoitushintoihin ja veneitä on lainattavissa. Marjastajille riittää saalista yleensä niin paljon kuin sielu sietää ja selkä kestää poimia.

Hirsiniemen retkeilyreitti starttaa Livohkasta, ja sen kiertää lähestulkoon jokainen kävijä jossain vaiheessa.

Livohkasta ei ole pitkä matka myöskään lähiseudun kuuluihin luontokohteisiin.

- Korouoman rotkolaakso, Posion Riisitunturi, Oulangan kansallispuisto ja Kuusamon Ruka, Katja Oikarainen luettelee kokemisen arvoisia lähikohteita.

Lapset, nuoret, kaikki: tervetuloa!

Nuoria lapsiperheitä Oikarainen toivoisi näkevänsä vielä nykyistä runsaslukuisemmin. Hän kysyy ja kuuntelee tarkalla korvalla lasten ja vanhempien toiveita.

Iso osa perheistä on sitä mieltä, että luonto itsessään tarjoaa tarpeeksi puuhamaata. Ei kaivata siis mitään ihmeellisyyksiä, vaan juuri sitä, mitä Livohkassa jo on.

- Uiminen, saunominen, kalastus, veneily, pihapelit ja luonnossa kulkeminen. Siinä yksinkertaisuudessaan kaikkein useimmin esiin nousevat lapsiperheiden loma-toiveet ja -elämykset.

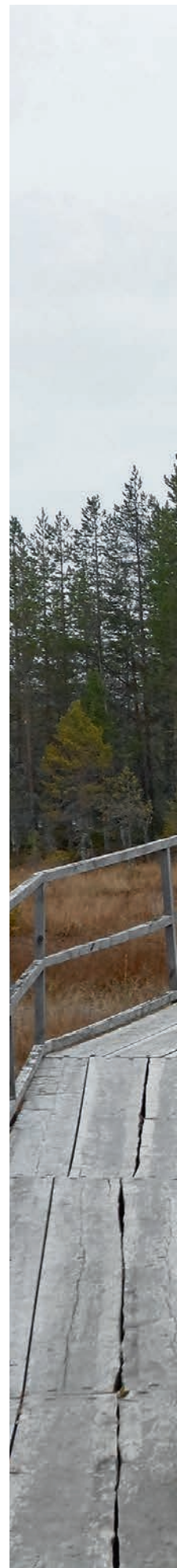
Monelle myös Livohkan seisovan pöydän ääreen pääseminen on luksusta.

- Livohkan kuuluisa poronkärstys käydään aina syömässä, Nurmiset mainitsevat.

Mikä muu saa Olavi ja Seija Nurminen palaamaan Livohkaan vuosi vuoden ja kerta toisensa jälkeen?

- Kyllä se on tämä ympäristö, rauha ja tutuus, jotka houkuttavat, Olavi Nurminen sanoo ja Seija-vaimo jatkaa:

- Täällä on ihmisen hyvä olla. □

VAPAA-AJAN EDUT

LOMAPAIKAT

Liitto tarjoaa jäsenilleen ja yhdistyksilleen edullisesti useita lomanviettopaikkoja, mökkejä ja lomaosakkeita ympäri Suomea. Monilla yhdistyksillä on lisäksi omia paikkoja.

LOMATOIMINTA

Loman tarpeessa? Tuettuja lomia voit hakea lomajärjestöiltä Hyvinvointilomat ry:ltä ja Palkansaajien hyvinvointi ja terveys PHT ry:ltä.

VAKUUTUSEDUT

JHL on vakuuttanut jäsenensä Keskinäinen vakuutusyhtiö Turvassa. Jäsenvakuutus sisältää matkustajavakuutuksen vapaa-ajan matkoille sekä tapaturmavakuutuksen pysyvän haitan varalle. Jäsenkortti on vakuutuskorttisi. Myös vakuutusyhtiö If tarjoaa vakuutusetuja JHL:läisille.

POLTTOAINE-EDUT

Teboil antaa JHL:n jäsenille alennusta bensiinistä ja dieselöljystä sekä voiteluaineista, autokemikaaleista, pesusta ja nestekaasun täytöstä.

RISTEILYT JA HOTELLIT

JHL:n jäsenet saavat jäsenetuina risteilyjä ja reittimatkoja. Monet hotellit ja kylpylät sekä järjestöjen omistamat majoituspaikat tarjoavat majoitusta kohtuuhintaan.

MOTIIVI-LEHTI JA JÄSENKALENTERI

JHL:läisten jäsenlehti Motiivi ja Motiivin verkkolehti ovat kaikille liiton jäsenille tarkoitettuja julkaisuja. Liiton jäsenkalenteri on JHL:n jäsenten maksuton tilaustuote.

JA LISÄKSI

JHL:n jäsenenä saat alennusta monista kello- ja korumyymälöistä sekä lehtitilauksista.

jhl.fi/jasenedut

LIVOHKA JA POHJOISEN

luonto ovat tehneet pesän Seija ja Olavi Nurminen sydämiin. He ovat 50 perättäisen vuoden ajan vierailleet täällä.

Tiukoissa työelämän tilanteissa jäsenyys tarjoaa tukea, turvaa ja tietoa

Edellisiltä sivuilta huomasitkin, että liiton jäsenenä pääset nauttimaan lukuisista vapaa-ajan eduista. Liiton tarkoitus ja merkitys korostuvat kuitenkin ennen muuta arkisessa aherruksessa, työpaikalla.

On kyse sitten mahdollisista epäselvyyksistä palkanmaksussa, lomien kertymisessä tai ehkä jostain vielä hankalammasta, liitto on tukenasi ja takanasi huolehtimassa sinun edustasi. Liiton jäsenenä voit olla varma, että puoliasi pidetään.

JHL:n jäsenenä olet oikeutettu monipuolisiin neuvonta- ja koulutuspalveluihin.

Työpaikkasi tai oman yhdistyksesi JHL:läinen luottamusmiehes tai pääluottamusmiehes varmistaa, että työssäsi ja työpaikallasi noudatetaan sovittuja pelisääntöjä. Luottamusmiehes puoleen voit aina kääntyä, kun eteesi tulee jokin työsuhteeseen tai työn tekemiseen liittyvä pulma.

Luottamusmiehesi valvoo työ- ja virkaehtosopimusten toteutumista työpaikalla, tulkitsee sopimusten sisältöä ja neuvottelee tarvittaessa työnantajan kanssa.

JHL kouluttaa luottamusmiehes tehtäviinsä. Myös jäsenille on tarjolla monipuolinen valikoima työelämäkoulutusta. Koulutuksia järjestetään Helsingissä sijaitsevan JHL-opiston lisäksi eri puolilla maata ja myös verkossa.

Liiton koulutuksissa saat valmiuksia esimerkiksi työssä jaksamiseen, oman ammattialasi ja taitojesi kehittämiseen sekä työsuojelu- ja yhdistystoimintaan. JHL:n ammatilliset opintopäivät ovat ammatillista täydennyskoulutusta. On mahdollista, että työantajasi huolehtii kurssimaksustasi.

Myös aluetuomio ja oma yhdistyksesi ovat sinua varten. Ne auttavat ja palvelevat erilaisissa työelämän tilanteissa sekä järjestävät koulutusta ja muuta toimintaa lähellä sinua.

JHL:n keskustoimistossa on työehtosopimusten neuvottelijat, työelämän laadun asiantuntijat ja heidän työtään tukeva henkilökunta. Neuvottelujen lisäksi kehitetään esimerkiksi työehtosopimuksia, hoidetaan edunvalvontatilanteita, tehdään asiantuntijatyötä ja vaikutetaan.

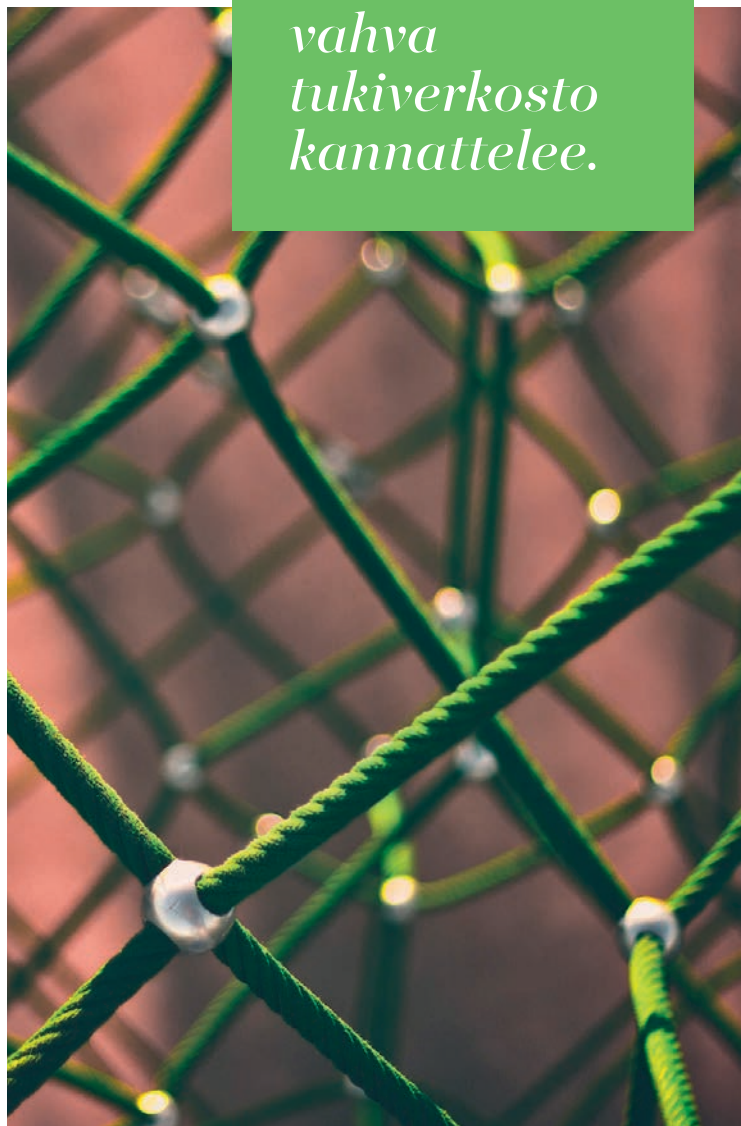
Jos työsuhteeseen tai työhösi liittyvä ongelma äityy oikein vaikeaksi, on sinulla JHL:n jäsenenä mahdollisuus saada liitosta oikeusapua. Kun tietyt ehdot täyttyvät, voit saada liiton oikeusapua oikeudenkäynteihin, jotka johtuvat työ- tai virkasuhteesta tai toiminnastasi liitossa tai liiton jäsenyhdistyksessä.

Oikeusriidassa vastapuolena täytyy pääsääntöisesti olla työnantaja, esimerkiksi kunta, valtio tai seurakunta – eivät työtoverit tai esimiehes. Tyypillisiä riitajuttuja ovat laittomat irtisanomiset ja palkkausta koskevat riidat.

Liittyessäsi JHL:ään liityt myös Julkisten ja hyvinvointialojen työttömyyskassan jäseneksi. Olet oikeutettu ansiosidonnaiseen työttömyyspäivärahaan, mikäli työssäolohehto täyttyy. Työttömyyskassa maksaa lisäksi esimerkiksi vuorottelukorvausta.

Voit liittyä JHL:n opiskelijajäseneksi, jos päätoiminen opiskelusi tähtää työllistymiseen liiton edustamille aloille. Nuorilla on JHL:ssä myös oma vaikuttamisväylä, Nuorisofoorumi.

*Ammattiliiton
vahva
tukiverkosto
kannattelee.*

Liiton tärkein jäsenetu?

MIKÄ SAA IHMISEN JÄRJESTÄYTYMÄÄN ja liittynään ammattiliiton jäseneksi? Hyvä edunvalvonta vai paikallisyhdistyksen kesäretket ja muutenkin vireä toiminta? Kilpailukykyinen jäsenmaksu vai liiton kassan tarjoama työttömyysturva? Vai kenties työkaverin ja luottamusmiehen sinnikäs houkuttelu?

Syitä on monia. Alla kolme JHL:n jäsentä paljastaa omat motiivinsa.

TULEEKO MIELEESI KYSYMYS,

jonka haluat esittää JHL:n jäsenille?

Lähetä se osoitteeseen motiivi-palaute@jhl.fi

Taina Karjalainen
pääluottamusmies
HYVINKÄÄ

Tärkein jäsenetu ei ole täytekakku tai bensaetu, vaan näkyvä paikallistason edunvalvonta.

On tärkeää, että pääluottamusmies kiertää työpaikkoja ja tulee tutuksi jäsenistöille. Silloin häneen on helppo olla yhteydessä, kun jäsen tarvitsee apua tai neuvoja.

Luottamusmiesten on hyvä olla tavoitettavissa myös virka-ajan jälkeen. Kaikki eivät voi soittaa työaikana, joten olen itse ottanut tavaksi pitää työpuhelimen päällä maanantaista torstaihin puoli kuu-teen illalla. Yhteydenottoja on tullutkin.

Ay-kipinä kulkee suvussa. Isä toimi pääluottamusmiehenä ja nyt minä. Jo nuorena tehtiin selväksi, että kun mennään työelämään, liitytään liittoon.

Mia Hellström
etumies
HELSINKI

Työskentelen etumiehenä Pakilan työkeskuksen maalaamossa Helsingissä. Liittohistoriani yltää ainakin viidentoista vuoden taakse.

Tärkein syy kuulua liittoon on sen tarjoama edunvalvonta – niin yleisistä työehdoista neuvoteltaessa kuin etenkin paikallisen tason edunvalvontapalvelut.

Olen tarvinnut apua viimeksi tänä vuonna palkkaepäselvyyksien ratkominen. Pyysin apua ja sain sitä.

Kuulun tuntipalkkaisten pienenevään joukkoon, ja tuntuu, että oma palkkani lasketaan toistuvasti väärin. Pahoittelu ei mielestäni riitä, jos sama toistuu taas seuraavassa kuussa.

Sami Munther
hoiva-avustaja, Kärkulla
NUMMELA

Liityin JHL:ään heti vakinaistamisen jälkeen vuonna 2018. Kuuluin aiemmin PAMIin mutta ammatinvaihdon jälkeen oli luontevaa liittyä JHL:ään, sillä siihen kuuluu paljon kehitysvamma-alan väkeä.

Pieni jäsenmaksu on pikku hinta edunvalvonnasta. Ilman liittoja ei olisi yleissitovia työehtosopimuksia. Myös työttömyyskassa on tärkeä.

JHL:n jäseneduista arvostan etenkin koulutusta. Opiston tarjonta on monipuolista ja työni kannalta mielekästä. Olen saanut koulutuksista ammatillista potkua ja laajempaa kuvaa koko alasta.

Myös yhdistystoiminta on tärkeää. Osallistamalla tilaisuuksiin saan tietoa muiden Kärkullan yksiköiden hyvistä käytännöistä ja esimerkiksi työsuhte-eduista.

Aktivitet utan press

Aktivitetshandledare Misan Berg hjälper mentalvårdspatienter tillbaka till en aktiv vardag.

text Marina Wiik foto Milla von Konow

Det är regn i luften. **Marie-Susanne Berg**, mera känd som Misan, kikar fram bakom en låda med orangea rudbeckior. Fotografen vill hinna ta bilder innan skyfallet bryter ut.

Blomlådorna finns på bakgården till Raseborgs mentalvårdscen­ter ett par kilometer från Ekenäs centrum. De har planterats och blivit omskötta av avdelningens patienter.

- Under coronatiden har vi försökt hitta på aktiviteter utomhus. Tyvärr finns det inte plats för ett trädgårdsland här, säger Misan Berg.

Hon har jobbat inom den psykitriska vården så gott som hela sitt yrkesliv: först inom socialterapin, sedan som avdelningsvikarie och sysselsättningsterapeut på barnavdelningen.

Sitt nuvarande jobb som aktivitetshandledare inom vuxenpsykiatri har hon haft sedan 1999. Arbetet består av att aktivera patienter med olika typer av psykiatriska utmaningar och hjälpa dem få rutiner i vardagen. Verksamheten sker i grupp eller individuellt.

- Patienterna är i olika livsskedan och har varierande bakgrund. Vissa har drabbats av en akut livskris medan andra haft problem en längre tid.

Terapeutisk färgläggning

Aktivitetshandledningen ingår i de individuella vårdplanerna, men deltagandet är frivilligt och bygger på patienternas egen motivation. Tröskeln att delta ska vara låg.

- Vi spelar bordsspel, pysslar eller målar. Ibland gör vi utfärder i närmiljön, bakar eller reparerar något. Det varierar utgående från vem som är på plats och vad de är intresserade av.

Kring det runda bordet i Bergs arbetsrum samlas vanligen en handfull personer åt gången. Ofta kommer nya patienter på ett kort introduktionsbesök innan de deltar i gruppverksamheten.

- Jag visar dem rummet och berättar vad det finns för material och spel i hyllorna. Förhoppningsvis ökar det deras motivation för verksamheten.

De flesta brukar förr eller senare delta i diskussionen och vilja ha något att pyssla med.

- Färgläggningsbilder för vuxna är bra att börja med. De ger händerna sysselsättning och övar upp koncentrationen. Stickning är också populärt just nu, speciellt bland unga vuxna.

Den sociala aktiviteten och samtalet kring bordet är minst lika viktigt som de alster som produceras.

– I mitt jobb ska man vara spontan och öppen för olika människotyper.

STICKNING OCH färgläggningsbilder för vuxna är populära bland aktivitetshandledningens patienter.

MISAN BERG jobbar vid Raseborgs mentalvårdscentrum. Hon har patienter från Raseborg, Hangö och Lojo och använder både finska och svenska i sitt arbete.

- Vi försöker få människor att fokusera på något annat än sitt mående och få igång det sociala samspelet. Det här är ett första steg tillbaka till en aktiv vardag.

Patienterna deltar i aktivitetshandledningen några enstaka gånger eller under längre perioder. Berg har aldrig upplevt några hotfulla situationer i sitt jobb.

- Den största utmaningen är att få folk att komma till våra träffar. Trots att patienten fått en bra start och verkar trivas, finns det inga garantier för att hen dyker upp på nytt.

Berg erkänner att hon inte var speciellt förtjust i knep och knåp som yngre. Eftersom kunskaperna behövdes i jobbet, ville hon ändå pröva sig fram och lära sig olika hantverk.

- Ibland blir något alster inte som man tänkt, men det är inte så farligt. Med åren har jag blivit mer tolerant mot mig själv.

Lätt att få jobb

I skolåldern var Misan Berg intresserad av scouting, vilket gav henne idén att utbilda sig till ungdomsledare. Senare har hon studerat till vårdare av utvecklingshämmande och gått en påbyggnadslinje för social rehabilitering.

Berg fick jobb på Ekåsens psykiatriska sjukhus nästan genast efter att ha fått sin ungdomsledarexamen i slutet av 1970-talet.

- Ekåsen var en betydande arbetsgivare och nästan alla i trakten hade en koppling dit, säger Berg.

Ännu på 90-talet fanns det flera hundra patienter på Ekåsen. Varje avdelning hade också en egen aktivitetsterapeut. Under 2000-talet har öppenvården utvecklats och anstaltvården inom HUS koncentrerats till Helsingfors. De sista patienterna flyttade bort från Ekåsen i november 2016.

Nu finns det tio vårdplatser på öppenvårdens stödavdelning i Raseborg. Dessutom erbjuder HUS poliklinisk öppen vård. Förutom vårdens organisering har vårdideologin och synen på patienterna ändrat sedan Berg började i branschen.

- Tidigare utgick man från att alla patienter skulle delta i den verksamhet som ordnades. Nuförtiden tas patienternas egna åsikter bättre i beaktande, vilket jag tycker är välkommet.

Berg ser det som viktigt att acceptera människor såsom de är i stället för att försöka få alla att passa i samma form.

- I mitt jobb ska man vara spontan och öppen för olika människotyper. Den sociala kontakten med patienterna är det absolut bästa med jobbet.

Trots att Berg också ser fördelar med att psykvården flyttat lite närmare Ekenäs centrum, saknar hon atmosfären och verksamhetsmöjligheterna på Ekåsen.

- Jag önskar att jag hade ett större arbetsrum här med plats för flera bord. Dessutom saknar jag vävsalen. En vävstol är väldigt terapeutisk. Den kan användas både för att väva in tankar och för att ge utlopp för aggressioner.

En del traditioner har levt vidare i någon form också vid mentalvårdscentrumet.

- På Ekåsen brukade vi resa en midsommarstång varje år. Här pyntar vi i stället en liten stomme med blommor, lyssnar på bra musik och avslutar med en god måltid inomhus. Människor mår gott av lite feststämning i vardagslunken. □

Erilainen pappi

Paavalin seurakunnan kirkkoherra Kari Kanala puhuu jalkapallosta yhtä mielellään kuin Jeesuksesta.

teksti Ulla Puustinen kuvat Vesa Tyni

Tiedättehän sen pönöttävän, itsensä pikkuisen liian vakavasti ottavan sielunpaimenen, joka katsoo seurakuntalaisia yläviistosta. Jos pitäisi nimetä yksi pappi, joka on muuttanut tätä mielikuvaa, sormi osoittaisi Helsingin Paavalin seurakunnan kirkkoherraa **Kari Kanalaa**.

Kanala ei asetu yläpuolelle vaan myöntää olevansa altis houkutuksille siinä missä muutkin kuolevaiset.

- Kalja maistuu, joskus liikaakin.

Eikä Kanala ota itseään turhan vakavasti. Päinvastoin: hän kekkuloi märkäpuku yllään paljussa kirkkokansan jututettavana, toimii *Ensitreffit alttarilla* -ohjelman matchmakerina ja tunnustaa nohtaneensa kriittisellä hetkellä herransiuunauksen. Juuri sellaisena hän puhuttelee tavallista tallaajaa, sel-laista, joka ei tiedä, mitä eroa on helatorstailla ja helluntailla.

Paavalin seurakunnan esipaimeneksi Kanala istuu kuin nenä päähän. Arabianrannan, Hermannin, Itä-Pasilan, Kalasataman, Toukolan ja Vallilan kaupunginosiin sijoittuva seurakunta tunnetaan siitä, että sen ovet ovat apposen auki.

- Olen ylpeä siitä, että Paavali päätti ensimmäisenä seurakuntana antaa tilansa samaa sukupuolta olevien parien käyttöön. Vedin siitä sen johtopäätöksen, että vihinimme myös homo- ja lesbopareja, hän perustelee.

Päätös tehtiin seurakuntaneuvostossa lokakuussa 2016, eli noin puoli vuotta ennen tasa-arvoisen avioliittolain voimaantuloa. Sen sijaan evankelis-luterilainen kirkko kipuilee asian kanssa edelleen. Tuorein esimerkki on elokuussa julkaistu piispojen mitäänsanomaton julkilausuma, joka ei ota kantaa suuntaan eikä toiseen.

- Jähkailullaan kirkko lyö seksuaali- ja sukupuoli-vähemmistöjä ja unohtaa samalla kristinuskon ydinsanomansa, ettei Jumalan armosta ole mutta-sanaa. Hän sanoo: ”Tulkaa kaikki minun tyköni.”

Luther, tuo iloinen kaljaveikko

Kirkkoherransa johdolla Paavalin seurakunta on uudistanut ruohonjuuritason työtä ja houkutellut mukaan niitä, jotka muuten kiertäisivät kirkon kaukaa. Heitä on paljon, sillä alle puolet alueen asukkaista kuuluu kirkkoon.

- Ei ole kuuluttu ennen minua, ei minun aikamani ja tuskin jälkeeni. Mutta meidän vapaaehtoisissa on paljon kirkkoon kuulumattomia, jotka antavat panoksensa seurakunnan toimintaan. Se jos mikä on arvokasta.

Kanala uskoo, että ihmisillä on hyvä syy ratkaisuihinsa.

- Me emme kysele motiiveja kuulua tai olla kuulumatta kirkkoon. Jos tänne haluaa tulla, on tervetullut sellaisena kuin on.

Yksi Kanalan keinoista madaltaa kynnystä on kirkkokaljat, jotka hän toteutti reformaation merkkivuonna 2017.

- Ensin kirkkoon ja sitten yhdessä kaljalle. Tai sitten suoraan kaljalle. Kun papin naama on entuudestaan tuttu, häntä on helppo lähestyä, kun on hätä.

Kanalan mielestä kirkkokaljat toimi samalla lempeänä protestina juhluvuoden pompöösille ohjelmatarjonnalle.

- Luther oli kaljanlittijä ja hyvän elämän puolestapuhuja, ei mikään vakavamielinen askeetikko ja ilonpilaaja. Ajattelin, että Luther pitää tuoda nykyaikaan.

Tuopin ääressä kaljaveikot käsittelivät päivän tekstiä, ja mukana oli Kanalan lisäksi joku muu raamatuntuntija. Samaa tempausten sarjaan kuuluivat *lounasta papin kanssa* -tilaisuudet.

- Ilmoitimme seurakuntautisissa, missä pappi käy tietynä päivänä lounaalla, ja ken halusi, sai tulla mukaan seuraksi. Eräs tuli Hyvinkäältä asti.

Syötä Messin vasemmalle jalalle

Myös futiskirkko on yksi Kanalan toteuttamista ideoista. Hän pitää kirkkosalissa 12 minuutin messun ja jakaa ehtoollisen, minkä jälkeen katsotaan screeniltä jalkapallo-ottelu.

- Vieraana on aina joku jalkapalloguru, esimerkiksi entinen päävalmentaja **Martti Kuusela**, jonka kanssa analysoimme yhdessä ottelun kulkua, hän kertoo.

Futiskirkko versoo Kanalan intohimosta jalkapalloon. Alun perin hän haaveili jalkapalloilijan urasta, mutta lapsuudenmaisemissa Halsualla ei potkittu palloa.

- Siellä hiihdettiin ja pelattiin pesistä. Siksi pääsin pelamaan futista vasta opiskeluaikoina.

Kanalalle jalkapallo on maailman selitys- ja selviytymiskeino, kun elämä tuntuu olevan umpikujassa.

AIKAJANA

1967

Syntyi Halsualla.

1997

Vihittiin papiksi.

2007

Rockfutiksen SM-kulta FC Edelin records -joukkueessa.

2010

Avioitui Milla Mäkitalon kanssa.

2011

Liittyi Twitteriin.

MIKÄ ON
PAHIN MOKASI
PAPPINA,
KARI KANALA?
KATSO VIDEO
motivilehti.fi

*Tulkaa kirkkoon.
Täällä on tilaa!*

Kippis, kaljaveikot!

- Kentällä voin irrottautua kaikesta muusta. Silloin mietin vain sitä, mihin juoksen ja kenelle seuraavaksi syötän. Lisäksi jalkapallo on kansainvälinen kieli, tapa vähentää ristiriitoja ja rasismia.

Kaikkein opettavaisinta Kanalalle on ollut pelata Helsingin yliopiston teologiaopiskelijoiden perustamassa *Mooseksen Potku* -seurassa.

- Joukkueessa oli liberaaleja ja konservatiivisesti ajattelevia, mutta kaikkien kanssa oli tultava toimeen. Se opetti pelaamaan joukkueelle.

Joukkueelle pelaaminen koskee Kanalan mielestä myös hänen työtään kirkkoherrana ja noin 30 työntekijän esimiehenä. Hänen roolinsa on toimia keskikenttäpelaajana, joka syöttää niin, että toinen voi tehdä maalin.

Syöttäessään Kanala miettii **Lionel Messin** vasenta jalkaa - sitä, jolla mestaripelaaja tykittää useimmat osumansa.

- Vahvista toisen vahvuuksia, jotta hän pääsee loistamaan. Syötä siis sille vasurille.

Yhtä lailla kirkkoherran pitää Kanalan mukaan toimia valmentajana ja varmistaa, että jokainen joukkueen jäsen saa peliaikaa.

Ottakaa esimerkkiä Irjasta

Kari Kanala on kysytty mediakasvo - julkispappi, joka jää harvoin sanattomaksi. Viime keväänä hän tiputti kiloja tositv-ohjelmassa *Olet mitä syöt*. Tänä syksynä hänet nähdään jo neljättä kertaa *Ensitreffit alttarilla* -ohjelman yhtenä asiantuntijana ja elämänkumppania etsivien sparraajana, rakkauden apostolina.

Mitä Ensitreffit on opettanut?

- No ainakin sen, että en ryhdy antamaan parisuhdeneuvoja, ellei niitä pyydetä, hän hekottelee.

Toisaalta hän myöntää olevansa parien käytettävissä senkin jälkeen, kun kamerat on suljettu.

- Vaikka liitto ei jatkuisi tv-partnerin kanssa, kokemus on voinut opettaa jotain tärkeää itsestä. Se taas saattaa auttaa löytämään uuden kumppanin ohjelman jälkeen ja sitoutumaan suhteeseen.

Kanala on aktiivinen myös sosiaalisessa mediassa, etenkin Twitterissä, jossa hänellä on liki 6000 seuraajaa.

Twitter, kuten muutkin sosiaalisen median kanavat, täyttyy helposti toisiinsa kohdistuvasta ilkeilystä ja pahansuopuudesta, toisinaan myös vihapuheesta.

- Turha välinettä on syyttää, pitää katsoa peiliin. Helsingin hiippakunnan eläkkeelle jäänyt piispa **Irja**

Askola on loistava esimerkki hyvän puhumisesta ja hyvästä puhujasta. Koetan seurata häntä.

Politiikassa on vetovoimaa

Huomio on vallan valuuttaa, ja toistaiseksi Kanala on halunnut käyttää sitä ravistellakseen ja haastaakseen kansankirkkoamme. Mutta myös politiikka kiinnostaa.

Kysely on, hän myöntää ja nimeää vihreät poliittiseksi kodikseen.

Kanala on toiminut ensimmäisessä kirkkoherran virassaan runsaat neljä vuotta - ja tunnistaa itsensä tietyntyläisen levottomuuden.

- Olen projektimainen tyyppi, ja kirkkoherran duuni ei ole projekti. Se rakentuu eri tavalla.

Seuraavat kaksi vuotta hän sanoo puskevansa täysillä Paavalissa mutta miettii sen jälkeen, mitä elämältä ja työltä haluaa.

- Paljon riippuu myös kirkosta. Haluaisin, että se toimii veturina sen sijaan että köröttelee resiinalla perässä, hän sanoo.

Vuoden 2010 seurakuntavaaleissa kirkko näytti suuntaa laskemalla äänestysien 16 vuoteen, mutta sen jälkeen ei ole tapahtunut oikein mitään. Jopa koronakriisin aikana se on valinnut vaikenemisen.

- Loppuiko sanottava - vai rohkeus? Miksi kirkon kvartaali on 25 vuotta? Kanala ihmettelee.

Taivaassa tavataan, Kari!

Saarna on hyvä, jos se on lyhyt. Jos se on huono, se ei saa olla pitkä. Tämän neuvon Kanala sai rippipapiltaan **Risto Seppälältä** ja sitä hän pyrkii noudattamaan laatiessaan sunnuntaisaarnoja.

- Liian usein me papit tykkäämme omista sanoistamme ja ryhdymme esitelmöimään.

Kanala tähtää viiden minuutin saarnoihin.

- Olen saattanut miettiä aihetta viikolla, mutta kirjoitan saarnan vasta sunnuntaiamuna. Liian valmiiksi pureskeltu saarna ei puhuttele.

Samainen rippipappi kannusti häntä opiskelemaan teologiaa ja ryhtymään papiksi.

Ei se huono neuvo ollut, toteaa Kanala ja muistelee viimeistä tapaamistaan Seppälän kanssa.

- Hän tiesi pian kuolevansa ja sanoi erotessamme, että ”taivaassa tavataan, Kari”. Ja lisäsi että, jos sinä pääset sinne, hän pääsee sinne varmasti.

Kenties rippipappi muisteli apostoli **Paavalin** sanoja: ”Niin pysyvät usko, toivo ja rakkaus, ja suurin niistä on rakkaus”. Ja tuskinpa Jumala on pillkunviilaaja. □

2016

Syntyi poika.

2016

Valittiin kirkkoherraksi.

2018

Liittyi Zoom-jalkapalloseuraan.

2019

Julkaisi parisuhdeoppaan vaimonsa kanssa.

Motiivini

JOS OLISIT SINKKUPAPPI, OLISITKO TINDERISSÄ?

Ehkä. Mitään vaihtoehtoa ei pidä sulkea pois. Olen iloinen, löytävätpä ihmiset toisensa missä tahansa.

TOHDITKO ASIOIDA ALKOSSA PAPIN TYÖASUSSA JA SOKERIPALA KAULASSA?

Kyllä, ja olen asioinutkin. Myös kapakassa olen ollut sokeripala kaulassa. On hyvä tunnustaa väriä!

MONTAKO HOMO- JA LESBOPARIA OLET VIHKINYT?

Olen vihkinyt viisi ja siunannut kaksi. Kerroin jo etukäteen tuomiokapitulille, että tulen menettelemään näin, enkä ole joutunut puhutteluun sen takia.

Alueelta

Yhdistysten ilmoituksia alueittain. Kokous-, koulutus- ja tapahtumailmoitukset löytyvät myös jhl.fi/tapahtumakalenteri.

Etelä-Suomi

Vihdin kunnalliset JHL 300

Yhd. järjestää varhaiskasvatuksen henkilökunnan sekä kouluohjaajien iltatapaamisen 25.9. klo 18 Suvi-majalla, Lindströminnokantie 26 c, Vihti. Rentoa yhdessäoloa, grillipurtavaa sekä saunomista, uimaankin uskaliaat pääsevät. Ilm. tulostasi viim. 23.9. plm 044 767 4762.

Palmia Oy:n JHL 172

Keväältä siirretty sääntöm. kevätkokous. Kokouksessa järjestetään alakokohtaisten Im-täydennysvaalit. Paikka ilmoitetaan myöhemmin.

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden alan hoitohenkilöstö yhdistys JHL 398

Sääntöm. syyskokous 30.9. klo 17 yhd. toimitilassa, Kustaankatu 4 A B (käynti porttikongista). Päätetään yhd. toimintalan myynnistä. Pizzatarjoilu. Tied. ja ilm. tarjoilun takia viimeistään 28.9. pirkko.makela@hotmail.fi tai 041 533 7259.

Porvoon JHL - Borgå JHL 150

Kevätkokous / vårmöte. Yhdistyksen sääntöm. kevätkokous 30.9. klo 18 Linnankosken lukion auditoriossa, Piispankatu 24-26, Porvoo. - Vårmöte på onsdag, 30.9 kl 18 i Linnankoski gymnasium, auditorium, Biskopsgatan 24-26, Borgå.

Tuusulan kunnalliset JHL 224

Sääntöm. kevät- ja syyskokous 24.10. klo 14 ravintola Nurkassa, Hyryläntie 10, Tuusula. Rantatoimikunta puoli tuntia ennen klo 13.30. Yhd. tarjoaa ruokailun juomineen. Ilm. ruokailuun (myös mahdolliset allergiat) 16.10. mennessä mieluiten aito.rasanen@tuusula.fi tai 040 314 3132.

Hallinnon, tietotyön ja tukipalvelujen ammattilaiset JHL 872

Sääntöm. syyskokous 5.11. Paasitorin kokouksella Juho Rissanen, Paasi-

vuorenkatu 5 A, 00530 Helsinki. Ilm. kokoustarjoilun takia 28.10. mennessä jhyhdistys872@outlook.com. Ilm. yhteydessä ilmoita nimi, JHL jäsennumero sekä mahdollinen ruoka-allergia.

Vihdin kunnalliset JHL 300

Sääntöm. syyskokous 12.11. klo 18 Virastotalolla, Asemantie 30, Nummela. Asialistalla talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2021, sekä ajan-kohtaista tietoa. Tule vaikuttamaan!

Kaakkois-Suomi

Länsi-Saimaan JHL 466

Sääntöm. syyskokous 5.11. klo 18 Savitaipaleen Yritystalolla, Kieverintie 1, 54800 Savitaipale. Toimihenkilöiden (puheenjohtaja ja hallituksen jäsenet) ja luottamusmiesten valinta vuosille 2020-21 sekä muut mahdolliset asiat.

Oulu

Limingan JHL 531

Yhdistyksen sääntöm. kevät- ja syyskokous 13.10. klo 17 Lakeustalolla, Liminganraitti 10, Liminka. Ilm. 7.10. mennessä tarjoilujen vuoksi 041 469 2212.

Pohjanmaa

Rannikko-Pohjanmaan JHL - Kustösterbottens JHL 391

- Illanvietto jäsenille Kristiinan-kaupungissa Ravintola Crazy Cat 25.9. klo 17 Kristiinankaupunki. Middag för medlemmarna i Kristinestad på Crazy Cat i Kristinestad fredag 25.9 kl. 17. Välkomna!

-Yhd. järjestää jäsenilleen illanvieton 9.10. klo 18 ravintola Hejmissa, Sininen Tie 1, Vaasa. Ilm. 14.9. mennessä 040 764 0924/Sari-Milla Ingves. - Välkommen till restaurang Hejm, Blå Vägen 1, Vasa på fredagen 9.10. kl 18. Anm. senast 14.9, tel. 040 764 0924/Sari-Milla Ingves. - Föreningens stadgeenligt höstmöte/sääntöm. syyskokous 28.10 kl 18, Crazy Cat, Kauppatori 1, Kristiinankaupunki.

Vaasan kaupungin kunnalliset JHL 127

Sääntöm. kevätkokous 30.9. klo 18 Vamia Hansakampuksella, Ruuti-kellarintie 2 (käynti Parcoksen ovesta), Vaasa. Ilm. tarjoilun vuoksi viim. 25.9. tekstiviestillä 040 660 5257 tai puheenjohtajajhl127@gmail.com.

Satakunta

Harjavallan kunnalliset JHL 272

Sääntöm. kevätkokous 23.9. klo 17.30 Myllykatu 10. Tarjoilun vuoksi ilm. 15.9. mennessä 040 565 2751 (miel. klo 15 jälkeen) tai sari.aromaa@harjavalta.fi, muista mainita erikoisruokavalio!

Kokemäen kunnalliset JHL 472

- Sääntöm. kevätkokous 4.11. klo 18 Ravintola Vanha Silta, Tulkkilantie 26, Kokemäki. Kevätkokouksen jälkeen jatketaan syyskokouksella. - Sääntöm. syyskokous 4.11. Ravintola Vanha Silta, Tulkkilantie 26, Kokemäki. Valitaan teknisten sopimuksen luottamusmies vuoden 2021 loppuun asti. Yhdistys tarjoaa pitsan ja virvokkeen.

Sisä-Suomi

Tampereen Sähkölaitos Oy henkilökunta JHL 120

Sääntöm. kevätkokous 30.9. klo 16 Kalevankankaan työmaaruokalassa (Luubaari), Hautausmaankatu 6, Tampere. Kahvi- ja voileipätarjoilu.

Jyväskylän JHL 616

Sääntöm. kevätkokous 7.10. klo 18 Kansalaistoiminnan keskus Matarassa, Matarankatu 6, Tourujoki-salissa Kahvitarjoilu.

Nokian JHL ry 105

Yhdistyksen sääntöm. syyskokous 11.11. klo 18 Pikkupipurissa, Harjukatu 21, Nokia. Kahvitarjoilu. Talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2021.

Valtakunnallinen

Työsuojelu- ja aluehallinnon henkilökuntayhdistys JHL 717

Sääntöm. syyskokous 1.10. klo 16.15-18.15 etäkokouksena Skype for Businessin välityksellä. Kokouskutsu osallistumislinkkeineen toimitetaan yhd. jäsenille myös sähköpostilla hyvissä ajoin ennen kokousta. Päätetään hallituksen jäsenten palkkioista sekä yhdistyksen nimestä ja järjestämisalasta. Lisät. saa terhi.raatesalmi-salonen@avi.fi.

Raideammattilaisten osasto 101 JHL

Sääntöm. syyskokous ja pikkujoulu 21.11. klo 16-18, hallitus klo 14, Irish Pub Danny Boy, Matti Visanninkuja 15, Seinäjoki. Ilm. ruokailun takia viim. 14.11. Antti Ahonen 040 866 1491 tekstiviestillä. Kokouksen jälkeen pidetään pikkujoulu. Ruokailu sekä elävää musiikkia. Yksityistilaisuus kestää klo 18 asti, jonka jälkeen paikka on avoinna muillekin.

Varsinais-Suomi

Raideammattilaisten Varsinais-Suomen osasto 201 JHL

Sääntöm. kevät-/syyskokous asiat. Kokous alkaa 20.10. klo 18 Junahenkilökunnan neuvottelutila 2. krs. Kahvitarjoilu ja pientä purtavaa. Ilm. 18.10. mennessä janne.malmi@vr.fi tai txt 050 479 1188.

Ilmoitusten jättäminen

Yhdistysilmoitukset jätetään osoitteessa www.jhl.fi/toiminta/jarjestotoiminta/yhdistykset/laleta-tapahtuma

Mikäli haluat kokousilmoituksen lehteen, täytä lomakkeen kohta 3, jossa ruksaat kohdan "Haluan tapahtuman myös Motiivi-lehteen".

Opetus jälleen verkossa

JHL-opiston syksyn kurssit toteutetaan koronan takia etäopetuksena. Tarjolla on monipuolisia osaamista kehittäviä koulutuksia. Alla muutamia poimintoja.

Henkilöstön edustaja itsensä johtajana, 9.–11.11., 3 pv, etäopetuksena

Kurssi kehittää oman ammatillisuuden, osaamisen ja itsensä johtamisen taitoja. Lisäksi kiinnitetään huomiota omasta työkyvystä ja työhyvinvoinnista huolehtimiseen. Kurssi on tarkoitettu henkilöstön edustajille oman koulutussopimuksen mukaisesti.

Kouluttajana Eva Valtanen, Werka kehitys Oy.
Haku päättyy 5.10.

Esimiestyön opintopäivät, 12.–13.11., 2 pv, etäopetuksena

Opintopäivillä käsitellään esimiestyön ja johtamisen keskeisiä teemoja, tarkastellaan muuttuvan toimintaympäristön haasteita sekä mahdollistetaan verkostoituminen ja vertaistuki. Opintopäivät on tarkoitettu esimiehille, tiiminvetäjille ja muille esimiestehtävissä toimiville. Haku päättyy 5.10.

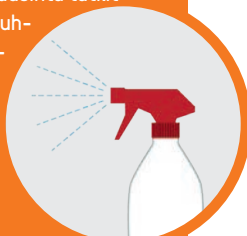
Työhyvinvointikorttikoulutus, 5.–6.11., 2 pv, etäopetuksena

Koulutuksen pääteemat ovat työhyvinvoinnin kokonaisuus, työhyvinvointi johtamisessa sekä toimiva työyhteisö. Lopussa on tentti, jonka onnistuneesta suorituksesta saa Työhyvinvointikortin. Koulutus soveltuu henkilöstön edustajille, työntekijöille ja esimiehille. Palkallisuus oman koulutussopimuksen mukaisesti.
Haku päättyy 28.9.

Työhyvinvointi
Välbefinnande i arbete, kort - Well-being

Virusten ja bakteerien torjunta puhtauspalveluissa, 2.–3.12., 2 pv, etäopetuksena

Kurssilla käsitellään virusten ja bakteerien torjuntaa erilaisissa puhtauspalveluiden toimintaympäristöissä – tarjolla uusinta tutkittua tietoa. Kurssi on suunnattu puhtausalojen ammattilaisille, yhdistelmätehtävissä työskenteleville ja alan opiskelijoille.
Haku päättyy 26.10.

Puhtausalan ESIMIES

Kuka on Puhtausalan esimies 2021?

Ehdota nyt Puhtausalan esimies 2021 -tunnustusta hyvälle ja innostavalle, puhtausalaa eteenpäin vievälle puhtausalan esimiehelle!

Puhtausalan esimies 2021 valitaan Puhtausalan esimies- ja asiantuntija-päivillä tammikuussa 2021.

Tee oma ehdotuksesi puhtausala.fi -sivuilla 16.11.2020 mennessä!

Kilpailun järjestävät

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL, Kiinteistötyönantajat ry, Palvelualojen työnantajat PALTA ry, Ammattiliitto Pro ja SSTL Puhtausala ry.

Puhtausalan esimies 2019
Saana Tyni

SSTL
Puhtausala ry

SSTL Puhtausala ry Siivoussektori Oy
Puh. 040 766 0055, asiakaspalvelu@puhtausala.fi, www.puhtausala.fi
Haapaniemenkatu 7–9, 00530 Helsinki

Mitkä ihmeen maskitalkoot?

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS THL SUOSITTAA kasvomaskien käyttöä julkisessa liikenteessä koronartartunnan välttämiseksi. Suositus koskee 15 vuotta täyttäneitä.

Pienituloisen julkisia liikennevälineitä käyttävän kukkaroon maskiostot tekevät ison loven, sillä enimmillään kertakäyttösuojista joutuu maksamaan jopa pari sataa euroa kuukaudessa.

JHL on käynnistänyt *maskitalkoot*-kampanjan, jonka tavoitteena on kannustaa työnantajia varmistamaan työntekijöiden turvallisuus hankkimalla ja maksamalla heille maskit työmatkoja varten. □

MIKSI MASKIA ON KÄYTETTÄVÄ?

THL:n suosituksen mukaan maskia on syytä käyttää joukkoliikenteessä ja muissa tilanteissa, joissa turvaväljen pitäminen on mahdotonta. Maski suojaa ennen muuta muita matkustajia, koska 30–40 prosenttia koronartartunnan saaneista on oireettomia mutta he levittävät silti tautia. Ensimmäisinä suosituksen jälkeisinä viikkoina vain 20–30 prosenttia juna- ja bussimatkustajista käytti maskia.

MITÄ SUOJAIMET MAKSAVAT?

Kertakäyttöiset maskit maksavat alle euron kappale. Päivittäisiä työmatkoja varten niitä tarvitaan vähintään kaksi, usein enemmänkin, sillä maski tulisi vaihtaa puhtaaseen riittävän usein ja varsinkin silloin, kun sitä joutuu koskettamaan käsin. Kestomaskien hinnat vaihtelevat muutamasta eurosta runsaaseen kymmeneen euroon. Kestomaski on pestävä vähintään 60 asteessa jokaisen käyttökerran jälkeen.

KUKA KUSTANTAA MASKIT?

Työssä ja työpäivän aikana liikuttaessa työnantaja vastaa työturvallisuudesta ja suojainten hankinnasta. Tällöin työntekijä on myös velvollinen käyttämään niitä – onpa kyse suojakypärästä, turvajalkineista tai hengitysmaskista. Kodin ja työpaikan välisiin matkoihin työnantajan vastuu ei työturvallisuuslain mukaan ulotu. Muutamat työnantajat ovat kuitenkin hankkineet maskeja työntekijöilleen kodin ja työpaikan välisiä matkoja varten.

MITÄ VEROTTAJA SANOO?

JHL on käynnistänyt ”maskitalkoot”-kampanjan, joka kannustaa työnantajia hankkimaan henkilöstölle maskit työmatkoja varten. Verottajan mukaan maskit voi antaa verovapaasti, sillä ne rinnastetaan ennalta ehkäisevään terveydenhuoltoon. Jos työntekijä kustantaa maskit itse, hän voi vähentää verotuksessa matkakuluina kaksi euroa 13.8.2020 lähtien niiltä päivistä, joihin hän on kulkenut työmatkansa julkisilla itse maksamaansa maskia käyttäen.

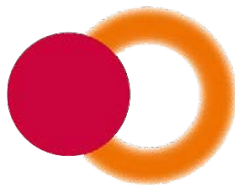

Tuula Haavasoja

JHL:n työelämäasiantuntija
Yksityisten sopimusalojen ja
työelämän laadun toimialue

MASKIEN HANKKIMINEN joukkoliikennettä käyttäville työntekijöille on myös työnantajan etu. Maskit pienentävät tartuntariskiä ja vähentävät koronasta ja muista pisarateitse leviävistä infektioista aiheutuvia sairauspoissaoloja. Työntekijän yksi sairauspäivä maksaa työnantajalle palkkasummasta riippuen 300–400 euroa, joten jo yhden sairauspäivän kustannus on tuntuvasti isompi kuin maskien hankinta kuukauden käyttöä varten. Siksi liiton *maskitalkoot* hyödyttävät myös työnantajia.

LUE LISÄÄ jhl.fi > ajankohtaista >
jhl haastaa työnantajat

Korona lisäsi hakemusten määrää merkittävästi

JHL työttömyyskassaan saapuneiden hakemusten määrä ampaisi kasvuun maaliskuun lopulla. Toukokuussa tehdyssä kriisiajan tutkimuksessa hakijat antoivat työttömyyskassan palveluille hyvän arvosanan. Näin siitähän huolimatta, että hakemuserien nopea kasvu toi mukanaan haasteita. Kiitokset hyvästä suorituksesta kuuluvat ennen kaikkea kassan henkilökunnalle. Lisähaastetta hakemusten käsittelyssä ovat tuoneet korona-ajan määräaikaikaiset lakimuutokset. Tiukoista aikatauluista ja järjestelmämuutoksista huolimatta työttömyyskassa on kyennyt hyvin soveltamaan pykälää käytäntöön.

Kassa otti kesäkuussa käyttöön päivärahan ennakkomaksun, kun ensimmäisen hakemuksen käsittely pitkittyi. Ennakkoa voi saada, kun jää kokoaikatyöstä kokonaan työttömäksi tai lomautetuksi, eikä ensimmäinen hakemus ole vielä käsittelyssä. Ajalla 29.6.–30.8. ennakkomaksua maksettiin 2318 hakijalle.

Uusia hakemuksia saapui tänä keväänä ja kesän huomattavasti enemmän kuin vuotta aiemmin. TE-toimiston esteettömiä lausuntoja tuli maaliskuu-elokuussa lähes 30 000.

Saapuneet uudet hakemukset	2019	2020	Kasvu prosentteina
Maaliskuu	934	1 304	+39,61 %
Huhtikuu	978	3 752	+283,64 %
Toukokuu	1 070	4 093	+282,52 %
Kesäkuu	2 162	5 257	+143,15 %
Heinäkuu	2 482	4 192	+68,89 %
Elokuu	1 663	2 268	+36,3 %
Yhteensä	9 289	20 866	+124,63 %

Saapuneet kaikki hakemukset	2019	2020	Kasvu prosentteina
Maaliskuu	14 324	15 520	+8,35 %
Huhtikuu	14 161	16 209	+14,46 %
Toukokuu	13 543	19 441	+43,55 %
Kesäkuu	16 508	22 458	+36,04 %
Heinäkuu	19 238	21 239	+10,40 %
Elokuu	17 385	21 669	+24,64 %
Yhteensä	95 159	116 536	+22,46 %

Videoita nyt useilla kielillä

Työttömyyskassa on julkaissut opasvideoita, joissa neuvotaan miten haet päivärahaa JHL työttömyyskassasta. Videoissa opastetaan muun muassa kuinka ilmoittaudut TE-toimistoon työnhakijaksi ja miten täytät hakemuksen eWertti Nettikassassa. Videot löytyvät suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi Ammattiliitto JHL:n YouTube-kanavalta, jossa kassalla on oma soittolista.

eWertti Nettikassa on sähköinen asiointipalvelu, jonka kautta voit lähettää hakemukset ja ilmoitukset työttömyyskassaan itsellesi parhaiten sopivana ajankohtana.

Julkisten ja hyvinvointialojen työttömyyskassa

Postiosoite: PL 100, 00531 Helsinki
Sähköposti: tkassa@jhl.fi

eEmeli Puhelinkassa päivystää kellon ympäri numerossa **010 190 300** ja henkilökohtaisesti maanantai-torstai klo 10–14. eEmelissä saat ohjeita, voit tehdä kokonaan työttömän jatko-hakemuksen, sekä tiedustella maksupäivää ja käsittelytilannetta.

(Hinta kiinteästä verkosta soittaessa paikallisverkkomaksu ja matkapuhelinverkosta soittaessa oman operaattorin hinnoittelun mukaan)

MINÄ

Museoiden moniosaaja

Hän suunnittelee, rakentaa, huoltaa, varastoi, kuljettaa, ajaa trukkia, naputtelee tietokonetta ja ratkoo ongelmia. Hän on museomestari Kim Karvinen Ruskon kokoelmakeskuksesta.

teksti Ulla Puustinen kuva Sisanna Lyly

KIM KARVINEN
syntynyt 1963

KOTIPAIKKA
Tampere

AMMATTI
museomestari

KOULUTUS
rakennusmestari ja
-insinööri, museomestarin erikoisammattitutkinto

PERHE
vaimo, 6 lasta,
koira ja 3 kissaa

HARRASTUKSET
moottoripyörien
keräily ja kunnostus,
metsästys, kalastus

12

kollegaa

3

luottokorttia

8

taskua
työhaalarissa

7

moottoripyörää
kotona

5

lääkäri-
käynnin
vaatinutta
työtapa-
turmaa

10

kiloa painava
työkalupakki

41

vuotta
työuraa
takana

– Vanhoissa esineissä
yhdistyvät työ, harrastus
ja mielenkiinnon kohteet.

AirRacer

Sievi

Sinulle, joka nautit aidoista asioista

Kodin Pellervo on lehti sinulle, joka haluat lukea elämänmakuisia tarinoita tavallisista ihmisistä, oikeasta elämästä ja arjen ihanuudesta joka kuukausi!

Kodin
Pellervo -lehti
kestotilauksena 6 kk

39^e
6 numeroa

Tilaa-
lahjaksi

Finlaysonin
Leinikki-
pöytäliina

TILAUSKORTTI

Kyllä! Tilaan
Kodin Pellervon
vain **39^e** / 6 kk / 6 nroa

kestotilauksen 1. jakson ja saan tilaajalahjaksi Finlaysonin Leinikki-pöytäliinan. Liinan koko on 145 x 250 cm, 100 % puuvillaa (arvo 43,95 e).

Sukunimi _____

Etunimi _____

Lähiosoite _____

Postinumero ja -toimipaikka _____

Tarjous on voimassa 30.11.2020 asti, ja tilaus alkaa seuraavasta mahdollisesta numerosta. Tilajalahja toimitetaan tilauksen maksajalle maksun suorittamisen jälkeen. Tilaus on kesto-tilaus ja jatkuu automaattisesti voimassa olevaan hintaan.

PELLERVO-MEDIA OY
Tunnus 5021310
00003 VASTAUSLÄHETYS

Pellervo-Media Oy
maksaa
postimaksun

Oikeus kasvaa omaksi itsekseen

Missä lymyää päiväkodin epätasa-arvo? Aikuisten puheissa, lasten leikeissä ja tilan käytössä. Sukupuoleen liitettyjen oletusten purkuun on syytä ryhtyä jo varhain.

teksti Maarit Uusikumpu kuvat Väinö Heinonen

Valitseeko päiväkodin hoitaja apulaisekseen Nikon vai Nooran? Miksi Aleksin autoleikki saa hallita leikkutilaa, mutta Aino voi hoitaa nukkea vain huoneen nurkassa? Saako Jasper apua pukemiseen ennen Adelea? Voiko Sami leikkiä nukeilla ja lita autoilla?

Edelliset kysymykset ovat tasa-arvoisen varhaiskasvatuksen ydintä. Niiden avulla voidaan purkaa sukupuoleen liittyviä asenteita ja oletuksia, mutta helppoa se ei ole. Asenteet istuvat tiukassa.

Jo pelkästään sanat tasa-arvo, sukupuoli-neutraalius ja sukupuolisensitiivisyys ovat kipa-koiden keskustelujen polttoainetta. Huolestuneet kansalaiset kauhistelevat sukupuolettomia ja neutraaleja lapsia ja kyselevät, eivätkö pojat saa enää olla poikia tai tytöt tyttöjä. Enkö saa kutsua tyttöjä tytöiksi ja poikia pojiksi? Halutaanko kaikki lapset tunkea samaan muottiin?

- Pojat saavat olla edelleen poikia ja tytöt tyttöjä, ja heitä saa sanoa tytöiksi ja pojiksi, vaikka lasta olisi parempi kutsua omalla nimellä, vastaa projektipäällikkö **Nea Alasaari** Naisasialiitto Unionista.

Sukupuoli ei ole neutraali

Alasaari oikoo väärinkäsityksiä työkseen. Hän on mukana *Tasa-arvoinen varhaiskasvatus* -hankkeessa ja kouluttaa varhaiskasvatuksen ammattilaisia sukupuolisensitiivisyyteen ja tasa-arvoiseen varhaiskasvatukseen. Hänen mukaansa sanat ovat sekaisin, kun mediassa puhutaan sukupuolineutraalista kasvatuksesta.

- Sukupuoli ei koskaan ole neutraali asia. Käytännössä sukupuolineutraali kasvatus tarkoittaisi sitä, että ei osattaisi kiinnittää huomiota sukupuolen vaikutuksiin kasvatuksessa ja koulutuksessa. Sukupuolisensitiivisessä kasvatuksessa sitä vastoin kiinnitetään huomiota siihen, miten sukupuoli vaikuttaa kohtaamisiimme muiden ihmisten kanssa.

Hän ei allekirjoita väitettä siitä, että lapset tungettaisiin tasa-arvoisessa kasvatuksessa samaan muottiin.

- Päinvastoin. Tavoitteena on lapsen toimintamahdollisuuksien laajentaminen.

JHL:läinen lastenhoitaja **Maija Tiili** on saanut toteuttaa sukupuolisensitiivisen varhaiskasvatuksen ideaa omassa työssään helsinkiläisessä Päiväkoti Loiskeessa.

- Kyse on siitä, että lapsella on oikeus olla juuri omanlaisensa tyttö tai poika, hän kiteyttää.

Sukupuoli on sisäsyntyistä

Tasa-arvoinen varhaiskasvatus -hankkeessa on tehty työtä tasa-arvon eteen jo kymmenen vuotta, ensin opetus- ja kulttuuriministeriön, myöhemmin Opetushallituksen rahoittamana.

Nea Alasaari pitää tasa-arvoisen varhaiskasvatuksen kenttää silti villinä läntenä, jossa on liikkeellä paljon väärää tietoa. Hän uskoo harhakuvien perustuvan heikkoon ymmärrykseen sukupuolisensitiivisyydestä ja sukupuolen moninaisuudesta.

- Sukupuoli nousee tutkitusti lapsesta itsestä, eikä lasta voi kasvattaa sukupuoleen. Lisäksi tyttöjä ja poikia on monenlaisia, eivätkä kaikki lapset ole heille syntymässä määriteltyä sukupuolta.

Silti ympäristömme ja kulttuurimme luovat käsitystä siitä, mikä on sallittua ja ei-sallittua pojille ja tytöille.

- Jos lapsi ei osaa olla poika tai tyttö oikealla maskuliinisella tai feminiinisellä tavalla, häntä rangaistaan muun muassa kiusaamalla. Tämä lisää mielenterveysongelmia ja itsemurhariskiä.

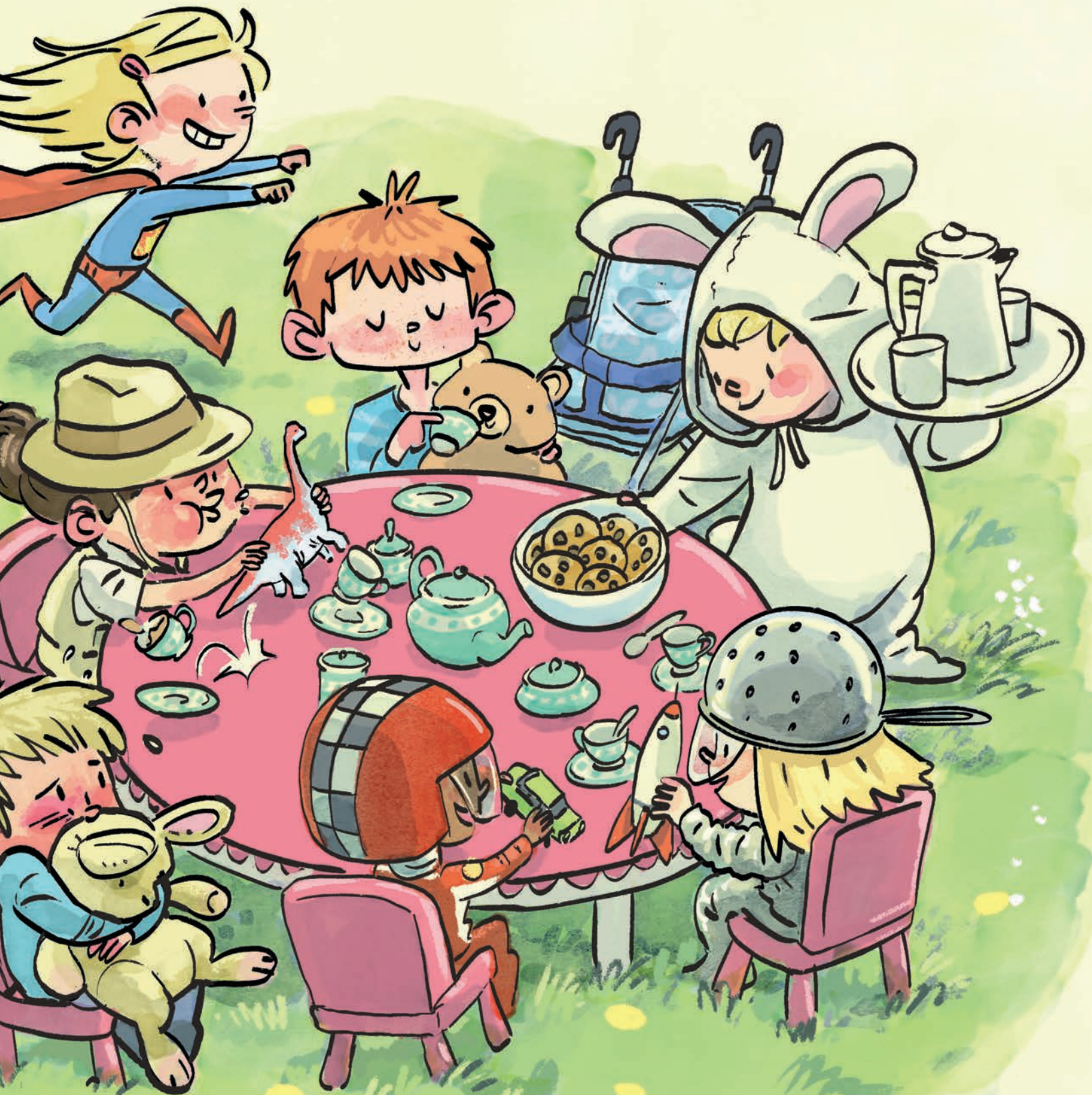
Alasaaren mukaan lapsen kasvua omaksi itsekseen tukisi, jos aikuiset kunnioittaisivat lapsen kokemusta omasta sukupuolestaan ja kohtaisivat hänet omana persoonanaan.

Kuolleita kirjaimia paperilla?

Moniin kasvatusta ohjaaviin asiakirjoihin, kuten varhaiskasvatussuunnitelmiin (vasu), on kirjattu tavoitteeksi sukupuolesta riippumaton tasa-arvoinen kohtelu. Vasuja on laadittu kunnissa ja suurimmassa osassa päiväkoteja jo parikymmentä vuotta, ja sukupuolisensitiivisyyteen viittaavia

– Sukupuoli ei koskaan
ole neutraali asia.

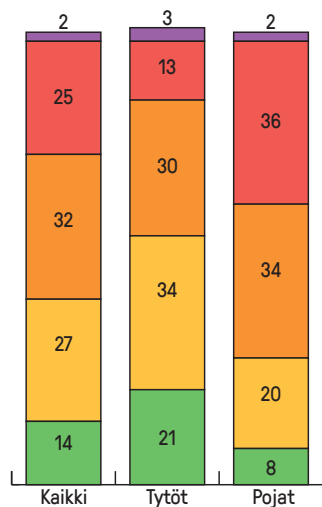
SUKUPOULISENSITIIVISEN kasvatuksen
tavoitteena on lapsen toiminta-
mahdollisuuksien laajentaminen.

SUKUPUOLIHERRKYYTTÄ on kysyä, miksi tätä leikkiä leikkivät vain tytöt tai pojat, vaikka se voisi kiinnostaa muitakin.

*- Lapsille ei
pidä sanoa,
että tytöt
eivät voi
tehdä sitä
tai pojat
tätä.*

**AMMATTIEN JAKAUTUMINEN NAISTEN JA
MIESTEN AMMATTEIHIN ON MAASSAMME
ONGELMA (%)**

■ Täysin samaa mieltä
■ Jokseenkin samaa mieltä
■ Jokseenkin eri mieltä
■ Täysin eri mieltä
■ Ei osaa sanoa

Lähde: Nuorisobarometri 2019 tietanuorista.fi

kirjauksia niihin alkoi ilmaantua kymmenen vuotta sitten. Lakisääteisiksi ne tulivat uudessa varhaiskasvatuslaissa vuonna 2018. Lain mukaan varhaiskasvatuksen tulee edistää muun muassa yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa.

Harvassa asiakirjassa kuitenkin avataan, mitä tasa-arvo ja sukupuolisensitiivisyys käytännössä tarkoittavat, miten niitä edistetään tai niiden toteutumista arvioidaan. Sekä Nea Alasaari että Maija Tiili ovat havainneet, että Suomessa ajatellaan varhaiskasvatuksen olevan jo tasa-arvoista. Toinen havainto on se, että tasa-arvon käytännön edistäminen ja toteutuminen ovat jääneet yksittäisten työyhteisöjen, tiimien ja työntekijöiden kiinnostuksen ja taitojen varaan.

Tiilin mukaan Päiväkoti Loiskeen työntekijät toimivat kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman pohjalta, mutta sukupuolisensitiivisyyteen ei ole annettu käytännön ohjetta vasun lisäksi.

Loiskeessa tasa-arvoinen varhaiskasvatus on silti ollut vahvasti mukana kaikissa sen kolmessa lapsiryhmässä lasten iästä riippumatta. Tiili on työskennellyt varhaiskasvatuksessa lähes 30 vuotta, mutta vasta lain edellyttämät uudet vasut ja Loiskeen johtaja **Anne Saariniemen** pedagoginen ote avasivat hänen silmänsä.

- En ollut aiemmin tietoinen siitä, mihin kaikkien sukupuoli voi liittyä. Onneksi päiväkotimme johtaja on tuonut uudet menetelmät ja ideat myös suorittavalle tasolle.

Herkkyyttä tunnistaa ennakkoluulonsa

Missä päivähoiton epätasa-arvo sitten lymyää? Arjen hetkissä, tilanteissa, puheissa ja tilan käytössä. Juuri näitä epätasa-arvon hetkiä ja käytänteitä voidaan purkaa sukupuolisensitiivisen varhaiskasvatuksen avulla. Ytimessä on aikuisten herkkyyden tunnistaa ja haastaa omat sukupuoleen liittyvät stereotyyptit ja ennakkoluulot.

Alasaari kertoo työntekijöiden ymmärryksen lisääntyneen, kun muun muassa videohavainnoinnin avulla on paljastunut vaikkapa se, että päiväkodeissa pojilla on paljon fyysistä tilaa leikkiä. Poikien lelut saavat mennä pitkin ja poikin monessa huoneessa, mutta tytöille tyypilliset lelut on laitettu yhteen nurkkaan.

- Sukupuoliherkkyyttä on kysyä, miksi toisella leikille ei ole tilaa ja miksi tätä leikkiä leikkivät vain pojat tai tytöt, vaikka se voisi kiinnostaa muitakin, hän kertoo.

Videot ovat paljastaneet myös sen, että aikuiset käyttävät tyttöjä paljon apulaisinaan ja tyttöjen usein odotetaan muistavan asioita poikien puolesta. Toisaalta pojat saavat paljon kielteistä huomiota ja tytöille sallitaan poikia laajempi toimintakenttä.

- Autoon tarttuvaa tyttöä ei karsasteta, mutta nukkeen tarttuva poika saattaa aiheuttaa edelleen huolta, hän kertoo.

Sukupuolittunut epätasa-arvo paljastuu kuitenkin selvimmin päiväkodin eteisessä. Tytöt oppivat siellä pukemaan itsenäisesti, koska he joutuvat odottamaan, kun kasvattajat auttavat poikia ensin.

- Näin pojat eivät saa samanlaista itseohjautuvuuden kokemusta kuin tytöt. Mihin asenteisiin

liittyy se, että tytöt joutuvat odottamaan, vaikka videoissa näkyy myös kärsimättömiä tyttöjä.

Oletuksia voi purkaa myös pohtimalla sukupuoleen liitettäviä adjektiveja: ovatko tytöt aina vain ihania ja söpöjä ja pojat rohkeita ja reippaita?

Oikea tieto motivoi

Alasaari kehottaa varhaiskasvatuksen työpaikoilla miettimään yhdessä, mikä toimii ryhmässä, mikä ei, ja millainen toimintatapa juuri omalle ryhmälle sopisi. Itseään haastamalla selviää, onko oman toimintatavan taustalla asenne, oletus vai jokin muu syy. Hän toivoo, että sukupuolisensitiivinen ja tasa-arvoinen varhaiskasvatus sisältyisivät alan opintoihin.

- Oikea tieto hälventää negatiiviset asenteet ja motivoi työntekijöitä kehittämään toimintaansa.

Maija Tiili ei ole saanut tasa-arvoon liittyvää täydennyskoulutusta, mutta Päiväkoti Loiskeessa työntekijät ovat purkaneet rohkeasti sukupuolirajoja yhdessä. Henkilöstö on käynyt läpi varhaiskasvatussuunnitelmaa ja tasa-arvotemaava päiväkodin kokouksissa ja pedagogiikkailloissa.

Tiili on huomannut, että asenteita tulee vietyä piilevästi eteenpäin, jos niitä ei ota puheeksi työ-kavereiden kanssa. Oman työn havainnointi ja arviointi ovat kehittäneet häntä työssään ja auttaneet huomaamaan, että sukupuoleen liittyvää erottelua esiintyy yllättävän paljon.

- Mietin asioita nyt eri kantilta kuin ennen, ja asenteeni ovat muuttuneet. Ilman itsetutkiskelua toimin niin kuin ennenkin. Sen myötä työstäni on tullut entistä mielekkäämpää.

Tiili kertoo, miten ennen mietittiin, onko tytöille tai pojille leikkejä ja tiloja. Nyt mietitään, onko lapsille leikkejä ja leikkipaikkoja. Ennen vaaleanpunainen ja tietyt lelut olivat vain tytöille mutta eivät enää.

- Jos esimerkiksi poika epäröi pinkin värin käyttöä vaikkapa askarrellessaan, haastan häntä ajattelemaan, miksei myös hän voisi käyttää pinkkiä.

Varhaiskasvattajat voivat murtaa sukupuolirajoja myös leikki- ja kaveriarvonnoilla. Näin eri leikeistä tulee sosiaalisesti sallittuja kaikille, kun arvonta ohjaa lapset kokeilemaan erilaisia leikkejä ja leikkimään toista sukupuolta olevan lapsen kanssa.

Alasaari muistuttaa, että epätasa-arvoisten hetkien purku on parhaimmillaan luovaa puuhaa. Hän kertoo eräästä varhaiskasvatuksen ammattilaisesta, joka kehitti epätasa-arvoiseen eteistilanteeseen pukeutumisrobotilleikin. Lapset saivat pyytämällä ohjeita robottia esittävältä aikuiselta ja motivoituivat pukemaan itse ohjeiden mukaan. Samalla robotti opetti koodaamista lapsille.

Vaikutusta ammatinvalintaan?

Alasaari pitää tärkeänä, että aikuiset alkavat purkaa jo varhaiskasvatuksessa odotuksia siitä, miltä tytön tai pojan kuuluisi näyttää ja mitä hänen kuuluisi tehdä. Lapset imevät itseensä ympäristön asenteet ja stereotyyptit hyvin varhain.

Sukupuolisensitiivisyys varhaiskasvatuksessa on Suomessa vielä niin uusi asia, että sen vaikutuksesta työelämän rakenteisiin ei ole tutkittua tietoa.

- Lasta ei voi kasvattaa sukupuoleen.

Sen kuitenkin toivotaan pitkällä aikavälillä lieventävän työmarkkinoiden segregatiota sekä naisten ja miesten välisiä palkkaeroja. Työmarkkinoiden segregoitumisella tarkoitetaan naisten ja miesten töiden jakautumista sukupuolen mukaan.

- Nuoren ammatinvalintaan voi vaikuttaa, että hän lapsena pääsee kokeilemaan asioita eri leikeillä. Myös palkkaerot voisivat kaventua, jos ei olisi naisten tai miesten aloja ja työt olisivat nykyistä samanarvoisempia, Alasaari sanoo.

Esimerkin voima

Myös Tiili uskoo esimerkin voimaan.

- Lapsille ei pidä sanoa, että tytöt eivät voi tehdä sitä tai pojat tätä. Lasten on hyvä nähdä, että eri ammateissa voi työskennellä sekä miehiä että naisia. Loiskeessa kävi paloauto ja poliisiorkesteri, ja mukana oli myös naispuolisia poliiseja ja pelastushenkilöitä.

Ehkä tulevaisuudessa näemme nykyistä enemmän sukupuolirajoja ylittäviä ammatti- ja koulutusvalintoja, joita eivät ohjaa sukupuoli vaan nuoren omat vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet. □

Tasa-arvosuunnitelmat myös varhaiskasvatukseen

LAISSA TASA-ARVO VIITTAA sukupuolten tasa-arvoon ja yhdenvertaisuus muihin syrjintäperusteisiin. Käsitteiden yhdenvertaisuus ja tasa-arvo erojen ymmärtäminen tulee jatkossa entistä tärkeämmäksi: pääministeri Sanna Marinin hallituksen yhtenä tavoitteena on säätää velvoittavat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat kaikille koulutusasteille ja varhaiskasvatukselle.

TASA-ARVOA JA YHDENVERTAISTA KOHTELUA säännellään Suomen kansallisessa lainsäädännössä, Euroopan yhteisön oikeudessa ja Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa. Perustuslaissa on syrjinnän kieltö ja velvoite edistää sukupuolten tasa-arvoa. Tasa-arvolaisissa on säännökset sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseksi ja sukupuolisyrynnän kielloista sekä niiden rikkomisen seuraamuksista.

YHDENVERTAISUUSLAISSA ON SÄÄNNÖKSET yhdenvertaisten mahdollisuuksien edistämiseksi ja syrjinnän kielloista iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Henkivakuutus kertoo, että rakastat

Henkivakuutus kertoo, että pidät kädestä kiinni – aina.
Laske yllättävän edullinen hinta järjestöjäsenen
henkivakuutukselle verkossa vaikka heti.

if.fi/henkivakuutus

Vakuutuksen myöntää Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva.

Milloin alkoholi voi johtaa potkuihin?

Jani Pursiainen, lakimies

Oikeudelliset asiat
jani.pursiainen@jhl.fi

Alkoholin väärinkäyttö on yksi yleisimmistä työnantajan käyttämistä syistä irtisanoa työsopimus. Oikeuskäytäntöä asiasta on runsaasti.

YLEISEMMIN ALKOHOLIN väärinkäyttö ilmenee luvattomina poissaoloina ja päihtyneenä tai krapalaisena olemisena työpaikalla. Yksi tuoreimmista ratkaisuksista on Helsingin hovioikeuden 17. kesäkuuta 2020 antama, ei vielä lainvoimainen tuomio (dnro S 18/964), jossa viitataan moniin aikaisempiin oikeustapauksiin. Tuomiossa tuli esille monia olennaisia seikkoja, jotka täytyy ottaa huomioon irtisanomisen laillisuutta arvioiessa.

Kyseisessä tapauksessa yliopiston toimistosihteerin oli ollut 17. tammikuuta 2014 ilman työnantajan lupaa poissa työstä aamupäivän. Tämän jälkeen hän oli samana päivänä alkoholin vaikutuksen alaisena työpaikalla.

Työnantajalla on ollut oikeus irtisanoa työntekijä kokonaisarvioinnin perustella, kun otetaan huomioon työntekijälle aiemmin annetut varoitukset. Työnantajalle ei myöskään ollut syntynyt vakiintunutta käytäntöä, jonka mukaan hoitoonohjaukseen sisältyvät toimenpiteet tulisi ennen työsopimuksen irtisanomista saattaa loppuun.

Pääsääntöisesti työnantajan on varoitettava työntekijää ennen irtisanomista. Näin työntekijä saa mahdollisuuden korjata menettelyään. Irtisanomiskynnystä madaltavat aikaisemmat varoitukset, joilla on ajallinen ja asiallinen yhteys. Lisäksi

hoitoonohjaus voidaan joissakin tapauksissa tulkita varoitukseksi. Työpaikan vakiintuneella käytännöllä on siten olennainen merkitys.

Hoidossa olemisen ei välttämättä estä irtisanomista, mikäli työntekijä sen aikana laiminlyö velvollisuuksiaan. Hoito-ohjelmaa ei tarvitse tällöin saattaa loppuun. On kuitenkin muistettava, että työnantajalla on näyttövelvollisuus työntekijän päihtymyksestä.

TYÖNANTAJALLA EI OLE LAKIIN perustuvaa oikeutta vaatia puhalluskoetta tai verikoetta, eikä työntekijällä ole velvollisuutta suostua niihin. Työnantajalla on kuitenkin oikeus estää ja kieltää jo epäilyn perusteella työnteko työturvallisuuteen vedoten.

Yleensä päihtymys voidaan näyttää toteen todistajien kertomuksilla. Alkoholitesteistä on pyritty säätämään lain tasolla, mutta tässä ei ole onnistuttu. Lailla säätäminen selkeyttäisi tilannetta.

Oleellisia seikkoja arvioinnissa ovat lisäksi työntekijän työtehtävät ja asema organisaatiossa sekä työnantajan toimiala. Muun muassa ravintola-, kuljetus-, hoito- tai palvelualalla suhtaudutaan ankarasti, jos työntekijä esiintyy työpaikalla päihtyneenä. Irtisanomiskynnys saattaa olla hyvin matala, mikä voi johtaa työntekijän kannalta

kohtuuttomiin tilanteisiin. Erityisesti hoitoalalla potilasturvallisuuden vaarantuminen johtaa helposti irtisanomiseen tai ääritapauksessa jopa työsopimuksen purkamiseen. Myös vaarallisissa töissä, kuten räjäytys töissä, alkoholiin suhtaudutaan ankarasti.

TYÖNANTAJA EI VOI kuitenkaan omilla säännöillään tai ohjeillaan alentaa irtisanomiskynnystä, vaan se arvioidaan aina työsopimuslain irtisanomista koskevilla yleislausekkeilla. Kokonaisarvioinnissa säännöllä ja ohjeilla tosin saattaa olla merkitystä pohdittaessa muun muassa sitä, noudatetaanko niitä tasavertaisesti.

Edellä mainitussa hovioikeuden tuomiossa oli kyse niin sanotusta normaali-työntekijästä normaalilla toimialalla, joten arviointi ei ollut yhtä ankaraa kuin erityisaloilla. Työntekijä ei myöskään ollut vaarantanut työturvallisuutta. Häntä ei ollut puhallutettu, vaan päihtymyksen toteaminen perustui todistajien kertomuksiin. Hänellä oli kuitenkin kaksi varoitusta taustalla sekä aiemmin tehty hoitoonohjaus, mitkä oikeuttivat irtisanomiseen.

Hovioikeuden tuomio on linjassa vallitsevan oikeuskäytännön kanssa. Myös käärijä-oikeus oli päätyntyn samaan lopputulokseen. Oikeuskäytäntö on vakiintunutta alkoholin väärinkäyttötapauksissa. □

Kysy

Askarruttaako mieltäsi jokin työelämään liittyvä kysymys? Lähetä se osoitteeseen motiivi-lehti@jhl.fi. Välitämme sen eteenpäin.

Lue lisää

finlex.fi
TT:2007-84; TT:2013-184
TT:2009-126; KKO 2007:12

På svenska

Läs lagkolumnen på www.motivilehti.fi/sv fr.o.m. 23.9.

Motiv

HUR HAR CORONAN PÅVERKAT MOTIONSORIENTERARE?

Sedan våren har föreningarna i Nordösterbotten inte plockat bort övningsbanorna efter träningskvällar, utan låtit kontrollerna vara kvar i skogen över veckosluten. Även de som tillhör riskgrupper har kunnat ägna sig åt sin hobby.

VAD BEHÖVER ORIENTERAREN FÖR UTRUSTNING?

Förutom karta, kompass och stämpelbricka rekommenderar jag orienteringskor. De liknar spikskor men har högre skaft och ger bra fäste i terräng.

FÖR VEM PASSAR ORIENTERING?

Grenen passar de flesta mellan 6 och 90 år som rör sig obehindrat. Det är en fördel att vara lugn och metodisk. Man ska klara av att koncentrera sig på sin egen prestation.

Träning för kropp och knopp

text Marina Wiik foto Santeri Jutila

JAG TAPPAR aldrig bort mig. Min hjärna registrerar automatiskt väderstreck och skiftningar i terrängen. Jag känner mig mest hemma i skog och mark, men om jag får en karta i handen hittar jag också i städer som är obekanta för mig.

Jag har sysslat med olika typer av idrott sedan barnsben. När jag växte upp fanns det inte så mycket organiserad aktivitet för barn. Vi skidade, friidrottade och spelade fotboll.

Min pappa tog med mig på IF Brahes orienteringskvällar och lärde mig grunderna i att läsa karta och använda kompass. Sedan tog föreningens eldsjäljar vid.

Orientering är ett skonsamt sätt att hålla sig i form. I och med att terrängen är omväxlande, är det bättre för leder än till exempel väglöpning. Varje bana är unik och utmanar både fysiken och psyket. Dessutom rinner stressen av en då man rör sig i naturen och får frisk luft.

I ÖSTERBOTTEN ordnar flera föreningar orienteringsträningar varje vecka. Banornas svårighetsnivå kan anpassas så att var och en kan delta på egna villkor. Erfarna orienterare kan jämföra sina bantider med varandra, medan nybörjare får delta utan tidtagning och låna kompass, karta och stämpelbricka. Vid behov följer en van orienterare med till kontrollerna.

Några av mina finaste orienteringsminnen har jag fått under Jukolakavlen. Orienteringsstafetten pågår dygnet runt och lockar varje sommar såväl motionärer som världseliten. De tuffaste orienterarna springer lika fort som maratonlöpare medan de letar efter kontrollerna. Merparten är ändå i första hand på plats för gemenskapen. Känslan av att umgås med tusentals likasinnade är unik.

I år skulle Jukola ordnas i Rovaniemi, men evenemanget sköts upp. Jag ser fram emot nästa sommars orientering under midnattssolen. □

ROGER NYNÄS
Född 1970.

HEMORT
Nykarleby.

Utbildning
Skogsarbetare.

Jobb
Yrkesman,
Nykarleby stad.

Familj
Fru och två barn.

Hobbyer
Stug- och
friluftsliv.

Hanki jäseniä, poimi palkintoja

JHL uudisti jäsenhankintaan kannustavaa järjestelmäänsä. JHL-bonuspalkinnot ovat entistä helpommin kaikkien liiton jäsenten saatavilla.

JHL-bonuspalkintojen tarkoituksena on kannustaa jäseniä aktiiviseen jäsenhankintaan. Palkinnot ovat tunnustus onnistuneesta jäsenhankinnasta.

Tiesithän, että ihan jokainen liiton jäsen voi toimia myös jäsenhankkijana. Ja hommaan ryhtyminen on tehty nyt entistä helpommaksi!

JHL-bonuspalkinnot perustuu pisteisiin. Mitä enemmän jäseniä hankit, sitä enemmän saat pisteitä. Simppeliä, eikö?

Jos tiedät työpaikaltasi jonkun, joka ei vielä liittoon kuulu, voit hyvin ottaa häntä hihasta kiinni ja kysyä mukaan. Samalla hyödyt itse ja ansaitset pisteitä.

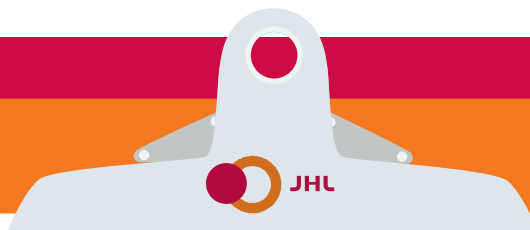
Työssä olevista jäsenistä jäsenhankkija saa 30 pistettä ja opiskelijajäsenistä 12 pistettä. Yhden pisteen arvo on yksi euro.

Kun kirjaudut jäsenhankkijaksi, voit seurata pistesaldoasi ja tilata bonus-tuotteita.

Käyhän vilkuilemassa, millaisia bonuksia jäsenhankinnasta voit ansaita: jhl.fi/bonuspalkinnot

Pssst!

Nyt kannattaa alkaa virittäytyä taajuudelle. Jäsenhankinnan tehoviikkoja vietetään nimittäin lokakuussa viikoilla 44 ja 45. Verkkosivuillemme ja somessa lisää aivan lähiaikoina.

JHL:N EDUSTAJISTON SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN SYYSKOKOUS

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:n edustajiston sääntömääräinen syyskokous on kutsuttu koolle 11.–12.11.2020. Kokous alkaa keskiviikkona 11.11.2020 klo 10. Kokous järjestetään etäyhteyksillä.

Syyskokouksessa asioina ovat sääntöjen 11 § 8. kohdan määräämät asiat.

Päivi Niemi-Laine
puheenjohtaja

Håkan Ekström
toimialajohtaja

JHL:S REPRESENTANTSKAPS ORDINARIE HÖSTMÖTE

Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf:s representantskap kallas till ordinarie höstmöte den 11–12 november 2020. Mötet börjar 11.11.2020 klockan 10. Mötet ordnas på distans.

På mötet behandlas de ärenden som anges i 11 §, 8:e punkten i JHL:s stadgar.

Päivi Niemi-Laine
ordförande

Håkan Ekström
branschchef

Minustako luottamusmies?

MIKSIPÄ EI! Luottamusmiehenä toimiminen vaatii aluksi paljon uuden opettelua. Niinpä liitto on laatinut tuoreille luottamusmiehillä työn sujuvaa starttia varten oppaan, joka tarjoaa parinkymmenen sivun verran tiukkaa asiaa luottamusmiehen alkutaipaleelle.

Neuvoja ja apuvälineitä löytyy muun muassa siihen, miten selvittää keitä kaikkia luottamusmies edustaa, missä ja mitä työtä nämä tekevät, mitä mieltä he työpaikan asioista ovat ja kuinka paljon heitä on.

Oppaassa käydään läpi luottamusmiehen oikeuksia muun muassa tiedonsaantiin ja ajankäyttöön. Vastaavasti myös velvollisuuksia nostetaan esiin: työntekijöiden työehtoihin perehtyminen, työnantajan kanssa käytävät neuvottelut, tiedonvälitys ja salassapitovelvollisuus.

Eduvalvonnan ketju tulee tutuksi - eli missä järjestyksessä jäsenen ongelman selvittely etenee ja minne jäsenen ja luottamusmiehen kannattaa kulloinkin olla yhteyksissä.

Luottamusmies koulutetaan työhönsä. Opintopolku alkaa uuden luottamusmiehen kurssista. Sen jälkeen luottamusmiestaitoja voi syventää lukuisilla jatkokursseilla.

Oppaassa on koottuna hyödyllisiä yhteystietoja ja vinkejä, joita luottamusmiestyössä tarvitaan.

JULKISEN ALAN OPINTO- JA LOMATOIMINTASÄÄTIÖN STIPENDIT VUONNA 2020

Stipendejä voivat hakea mielenterveys- ja kehitysvamma-aloilla sekä valtion toimialalla työskentelevät JHL:n jäsenet ammatillisen täydennyskoulutuksen tukemiseen sekä näillä aloilla toimivat yhdistykset oman toiminnan kehittämishankkeisiin.

Koulutus ei saa olla työnantajan tukemaa eikä oikeuttaa valtion opintotukeen. Tutkintoon johtava koulutus ei kuulu tuen piiriin.

Hakemus on vapaamuotoinen ja se osoitetaan Julkisen alan opinto- ja lomatoimintasäätiön hallitukselle.

Hakemuksen käsittelyn edellytyksenä on, että siitä käy ilmi

- suoritettut opinnot/kehittämishanke: kuitit tai laskelma maksetuista kuluista
- oppilaitoksen todistus koulutukseen hyväksymisestä tai suorittamisesta/tai muu perustelu hakemukselle
- yhdistyksen todistus JHL:n jäsenyydestä
- pankkiyhteystiedot.

Hakemus liitteineen tulee lähettää 30.10.2020 mennessä osoitteella:

Julkisen alan opinto- ja lomatoimintasäätiö
c/o Tuula Jurmu
PL 101
00531 Helsinki
tai sähköpostitse:
jurmu.tuula@gmail.com

Stipendinsajaat julkaistaan Motiivissa.

*Muistathan liiton webinaarisarjan!
Tarjolla on pinkka vinkkejä poikkeusajan itsehuoltoon.*

Työolo- tsekkauk

Keveä ja julkisen alan työmarkkinaosapuolel selvittävät syksyn aikana edustamillaan aloilla työskentelevien työoloja ja työhyvinvointia. Tutkimuksessa haastatellaan puhelimitse yhteensä 3 000 kuntien, valtion ja kirkon palkansaajaa.
kevatutkii.keva.fi

Hyvinvointilomalle ensi vuonna

Hyvinvointilomat ry järjestää STM:n veikkausvoittovaroista myöntämällä avustuksella tuettuja lomioita, joita myönnetään taloudellisiin, terveydelisiin ja sosiaalisiin perusteisiin. Ensimmäisten lomien hakuajat alkavat pian.
hyvinvointilomat.fi

Oletko hyvässä työssä?

SAK:n Hyvän työn mittarilla voit testata työolosi ja verrata niitä yli tuhannen työntekijän kokemuksiin. Testi perustuu työelämän laatua mittaavaan tutkimustietoon, joka on kerätty vuoden 2020 alussa.
testaatyoolosi.fi

Osta reilusti myös jatkossa!

Reilun kaupan kampanjaviikkoa vietetään tänä vuonna 19.-25.10. Viikon tarkoituksena on muistuttaa kaikkia suomalaisia Reilun kaupan olemassaolosta ja siitä, miten kukin meistä voi omilla ostovalinnoillaan vaikuttaa.
reilukauppa.fi

Tillsammans gör vi skillnad

Det finns många orsaker att höra till JHL. Semesterstöd, arbetslöshetsskydd och rättshjälp är några av dem.

text Marina Wiik foto Lina Enlund

Johanna Metsämäki och Jeanette Kämpe har olika erfarenheter från arbetslivet, men liknande tankar om att höra till facket.

Metsämäki skrev in sig i JHL i augusti medan Kämpe varit medlem sedan 1991.

- JHL-medlemskapet ger personlig trygghet på en osäker arbetsmarknad och visar på solidaritet med andra som jobbar i lågavlönade branscher, säger Metsämäki.

Kämpe håller med.

- Utan facket skulle jag som arbetstagare vara ute på fritt vatten. Det känns bra att det finns ombudsmän och andra proffs som bevakar mina intressen och för min talan när det behövs.

När Kämpe blev fackmedlem jobbade hon som informationssekreterare på Kommunförbundet.

- Genom mitt jobb hade jag god insyn i hur arbetsmarknaden fungerade. Det var en självklarhet att skriva in sig i facket och enkelt att välja förbund, säger Kämpe.

Hon skrev in sig i Kommunsektorns fackförbund KAT, som 2005 gick ihop med några andra förbund och bildade JHL.

När Kämpe i början av 2000-talet började jobba vid dåtida Västra Nyland sjukhus, kändes KAT fortfarande som ett naturligt val.

Förbundet hade många medlemmar och en egen förtroendeman på ort och ställe.

- Informationsgången var bra och tröskeln att ta kontakt med förbundet låg. På min nuvarande arbetsplats Karis-Pojo svenska församling är JHL tyvärr inte lika närvarande i vardagen.

Facket ska hänga med

Medan Kämpe jobbat för tre olika arbetsgivare under sin karriär, domineras Johanna Metsämäkis arbetshistoria av tidsbundna anställningar och projektjobb.

Hon har bland annat jobbat som informatör, journalist och forskningsassistent. Mellan varven har hon fått barn och fortbildat sig.

- Just nu har jag en ettårig anställning som studiehandledare i en högstadieskola. Eftersom jag har studerat socialpolitik, är jag inte behörig för jobbet. JHL kändes som den bästa intressebevakaren i min situation, säger Metsämäki.

Hon vill att facket ska hänga med i förändringarna på arbetsmarknaden eller helst ligga steget före med att bevakas medlemmarnas rättigheter.

- Det måste få finnas en viss flexibilitet och möjlighet till skraddarsydda lösningar i arbetslivet. Till exempel vid distansjobb borde det viktiga vara att jobbet blir utfört i tid, inte var och vid vilket klockslag man jobbar. Dessutom borde man aktivt välkomna också dem som jobbar i privata branscher som medlemmar.

Facket borde alltså vara öppet för nytänkande, men utan att pruta på sina grundvärderingar.

- Jag tror inte det finns någon arbetsgivare som inte frestas av att göra kortsiktiga ekonomiska vinster genom att säga upp personal eller sänka lönerna. Facket behövs för att motverka missbruk och hålla ordning, säger Metsämäki.

Hon är orolig för de anställdas ställning - och fackförbundens framtid - då den offentliga servicestrukturen blir allt mer splittrad.

Jeanette Kämpe är inne på samma linje.

- När tjänsterna läggs ut och produceras via underleverantörer, blir det vanligare att arbetstagarerna är egenföretagare. Hur når man dem och på vilket sätt tryggas deras arbetsvillkor? undrar Kämpe.

Vill ha service på svenska

Förbundets svenskspråkiga service är viktig för både Kämpe och Metsämäki.

- Det är lite som att gå till läkaren: Jag klarar mig på finska, men om det händer något har jag lättare att uttrycka mig på mitt modersmål, säger Kämpe.

Metsämäki berömmar den svenskspråkiga informationen från JHL.

- Efter att jag skrivit in mig fick jag snabbt ett informationspaket på god svenska från JHL. Det har inte hänt i andra förbund där jag varit medlem.

Kämpe har också positiva erfarenheter av e-postkorrespondensen från förbundet i samband med avtalsförhandlingarna och undantagsförhållandena under coronaepidemin.

- Jag fick aktuell information om vad som gäller och vart jag kan vända mig om jag har frågor. Meddelandena var välskrivna.

Varken Metsämäki eller Kämpe har deltagit aktivt i den egna JHL-föreningens evenemang eller

– *Utan facket skulle jag som arbetstagare vara ute på fritt vatten.*

SVENSKSPRÅKIG service är viktigt för JHL-medlemmarna Jeanette Kämpe (t.v.) och Johanna Metsämäki.

i förbundets kurser. De är inte heller speciellt insatta i vilka medlemsförmåner JHL erbjuder.

– För att arbetsgivaren ska tillåta kursdeltagande på arbetstid, förutsätter det att innehållet har en direkt koppling till det egna arbetet, säger Kämpe.

I JHL-institutets utbud är hon mest intresserad av sådant som tangerar arbetshälsa och välmående.

– Kanske borde jag göra slag i saken och anmäla mig till en kurs nu då distansundervisningen sänkt tröskeln för att delta? □

JHL:S MEDLEMSFÖRMÅNER I URVAL

FÖRTROENDEMAN OCH RÄTTSHJÄLP

JHL:s förtroendemen hjälper när du har problem i arbetslivet. Medlemmar kan också ansöka om rättshjälp och juristtjänster hos förbundet.

FÖRHANDLINGAR OM ARBETSVILLKOR

Förbundet förhandlar fram arbets- och tjänstevillkor. I dem bestäms lönen och arbetstiderna i ett visst arbete samt rätten till semester och sjukledighet.

JHL:S KURSUTBUD

JHL erbjuder medlemmarna ett mångsidigt kursutbud med allt från yrkesinriktade studiedagar till intressebevaknings- och organisationskurser.

ARBETSLÖSHETSSKYDD

JHL:s medlemmar är också medlemmar i Arbetslöshetskassan för den offentliga sektorn och välfärdsområdena.

SEMESTERVERKSAMHET

JHL:s medlemmar och föreningar har tillgång till ett flertal semesterställen i Mellersta Finland och Lappland och kan ansöka om semesterstöd.

FÖRSÄKRINGSFÖRMÅNER

Medlemmarna är försäkrade hos Ömsesidiga Försäkringsbolaget Turva. Även försäkringsbolaget If erbjuder ett antal försäkringar för JHL-medlemmar.

BRÄNSLERABATT

Teboil erbjuder JHL-medlemmar rabatt på bensen, dieselolja samt en del andra produkter och tjänster.

MEDLEMSTIDNING OCH FICKKALENDER

Tidningen Motiivi skickas till förbundets medlemmar. JHL:s medlemskalender är en gratis beställningsprodukt för medlemmar.

Alla förmåner och tjänster:

jhl.fi/medlemsformaner
jhl.fi/tjanster

Haava periaatteisiin

Lapseni viilsi vahingossa haavan sormeensa väli-palaa valmistaessaan. Haava näytti pahalta, ja verta tuli runsaasti. Soitin päivystysnumeroon ja kuvailin tilannetta. Hoitaja ohjasi päivystykseen ja otti lapsen henkilötunnuksen talteen.

Lastenklinikan päivystyksen vuoronumerolaitteet eivät olleet käytössä, ja hoitajat jakoivat itse tekemiään vuoronumeroja. Meille ojennettiin numero. Yritin kertoa, että soitin päivystykseen ja lapsen hetu otettiin ylös. Kävi kuitenkin ilmi, etteivät hoitajat lastenklinikan päivystyksessä näe päivystysnumeroon soittaneiden tietoja. Heidän pitäisi itse arvioida hoidon tarve, mutta vasta kunkin omalla vuoronumerolla.

Istuimme odotushuoneessa puoli tuntia. Jono liikkui hitaasti. Periaatteeni julkisen terveydenhuollon vankkana kannattajana horjui. Verta vuotavan ja jännittävän lapsen kanssa mahdollisesti tunneiksi venyvä odotus tuntui kohutuuttomalta. Päädyin lähtemään lapsen kanssa yksityisen sairaalan päivystykseen, häpeän tunteen nostaessa päätäni. Häpeäni liittyi siihen, että käsitykseni mukaan painetta lähteä yksityiselle puolelle ruokkii juuri aliresursoitu julkinen. Näin saadaan ne, joilla on varaa, sinne ensin. Yksityisten palvelujen käytön lisääntyminen voi kuitenkin toimia perusteluna vähentää julkisen resurkseja. Viheliäistä.

Yksityisen sairaalan tapaturmapäivystys otti meidät vastaan, ohjasi lääkärille ja lapsen haava puhdistettiin, tikattiin ja paketoitiin. Maksoin laskun, ja olimme ulkona 24 minuutissa siitä, kun astuimme ovista sisään. Kaikilla vanhemmillä ei ole mahdollisuutta tehdä vastaavaa valintaa. Ajattelen, ettei minunkaan olisi pitänyt joutua valitsemaan.

Viime vuosina on puhuttu sote-uudistuksesta, hoitajamitoituksesta ja yksityistämisen vaikutuksista. Julkinen terveydenhuolto ei nykyresursseilla kykene kilpailemaan yksityisen kanssa. Kyse on nimenomaan resursseista. Lastenklinikan päivystyksen jonotilanne ei johtunut ammattilaisten hitaudesta tai haluttomuudesta hoitaa potilaiden vaivoja, vaan siitä, ettei siellä ole riittävästi työntekijöitä vastaamaan potilasmääriin samassa ajassa kuin yksityisellä.

Hyvinvointiyhteiskunnan lupaus ei toteudu, kun lapsipotilaat joutuvat jonottamaan tunteja päivystyksessä. Ei myöskään ole kohtuullista, että välitön palaute suunnataan niille työntekijöille, joilla ei ole valtaa vaikuttaa resursseihin, joilla heidän oletetaan tekevän työtään.

Luottamus on keskeistä hyvinvointiyhteiskunnan ylläpitämisessä. Tilanteet, jotka syövät tätä luottamusta pois, nakertavat järjestelmää lähes yhtä tehokkaasti kuin resursien vaje. Syntyy kehä, jota on vaikea hallita. Julkisten palvelujen heikko tila ei ainoastaan ruoki painetta kohti yksityistämistä - se vähentää luottamustamme yhteiseen, kaikkia palvelemaan järjestelmään. Demokratia, sananvapaus ja toimivat julkiset palvelut tekevät yhteiskunnasta toimivan. On helppo kantaa kortensa kekoon, jos voi luottaa siihen, että se palvelee meitä kaikkia tarvittaessa. □

Maryan Abdulkarim on sosiologian opiskelija Helsingin yliopistossa sekä kulttuurin ja median sekatyöläinen.

KUVA Uwa Iduozee

Julkinen terveydenhuolto ei nykyresursseilla kykene kilpailemaan yksityisen kanssa.

Rakas tähtiammattilainen!

Turvallisuus on meille kaikki kaikessa, joten Ammattialafoorumi siirtyy koronaepidemian vuoksi vuodelle. Uusi ajankohta on 29.–30. lokakuuta 2021.

Sinut on kutsuttu etkoille!

Pääset kuitenkin juhlahumuun jo tänä syksynä virtuaalisilla etkoilla. Etkot järjestetään 23. lokakuuta 2020 osoitteessa jhl.fi/ammattialafoorumi

Etkoilla esiintyy tähtiartisti Maija Vilkkumaa sekä kiinnostavia työelämän asiantuntijoita. Lisäksi palkitsemme upeita JHL:n tähtiammattilaisia!

Tiedotamme jäsenillemme etkojen tarkan kellonajan sekä ohjelman lähiaikoina. Merkitsethän tapahtuman päivämäärän kalenteriisi jo nyt!

Lue lisää: jhl.fi/ammattialafoorumi

Etkot 23.10.

Ammattialafoorumi 2020

TaskuTurva-sovelluksessa
vakuutusturva aina mukana

Asioi kätevästi
verkossa turva.fi

Mutkatonta
palvelua

Tavataan verkossa,
toimistolla tai
vaikka kotonasi

Tyytyväisimmät asiakkaat –
EPSI Rating -asiakastyytyväisyystutkimuksen
voittaja jo kahdeksan kertaa

Avainlippu –
suomalaista turvaa

10 % jäsenalennus
ammattiliittojen jäsenille

Ammattiliiton jäsenille
räätälöityjä tuotteita

10 % omistaja-alennus

Liittokasko –
parasta turvaa autollesi

*Hymyile,
olet Turvassa.*

**Mekin uskomme,
että yhdessä olemme enemmän.**

Ammattiliiton jäsenenä saat parhaat Turvan edut,
täyden kympin alennukset ja räätälöidyt tuotteet.

Tutustu osoitteessa turva.fi/jhl

